

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ**
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ**
за 2018 г.

СОФИЯ, 2019

СЪДЪРЖАНИЕ

УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРИТЕ	5
Инвентаризация и планиране в горските територии.....	5
1. Горски ресурси.....	5
2. Инвентаризация и планиране в горските територии.....	8
Дейности в горите	10
1. Залесяване и защита срещу ерозия.....	11
2. Провеждане на сечи в горите.....	13
3. Други мероприятия.....	15
4. Ползване на дървесина	15
Сертифициране в горите.....	16
Защитени територии.....	16
1. Основни задачи	16
2. Изпълнени дейности	17
Консултации и подпомагане на собствениците на недържавни гори	22
Контрол върху дейностите в горите.....	23
Промени в горските територии	24
ОПАЗВАНЕ, ЗАЩИТА И КОНТРОЛ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ...27	
1. Защита на горските територии от болести, вредители и други повреди	27
2. Защита на горските територии от пожари	28
3. Контрол по опазването на горските територии.....	32
4. Констатирани нарушения	32
5. Движение на актовете преписки и събираемост на наложените глоби.....	33
6. Задържани вещи - предмет на нарушенията и послужили за извършване на нарушенията (общо за страната).....	34
7. Дейност на регионалните дирекции по горите.....	35
8. Дейност на екипите старши експерти и главни специалисти към ИАГ.....	35
9. Взаимодействие с други институции.....	36
10. Прилагане на Регламент 995/2010.....	36
11. Проблеми при контрола и опазването на горските територии.....	37
12. Предложения за подобряване на дейностите за контрол по опазването на горските територии.....	40

ГОРСКА ПОЛИТИКА	42
1. Стратегическо планиране	42
2. Законодателни инициативи и усъвършенстване на нормативната база в горския сектор	42
3. Еврокоординация и международно сътрудничество	44
4. Изпълнение на стратегически дейности и приоритети в горския сектор чрез проекти, финансирани от ЕС и други международни донори.....	47
ЛОВНО СТОПАНСТВО И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА	53
КАСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ЧУЖДИТЕ СРЕДСТВА И УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТТА НА ИАГ.....	55
I. Отчет на основните параметри на бюджета на ИАГ.....	55
1. Отчет на приходите.....	57
2. Отчет на разходите.....	58
2.1. Разходи за персонал.....	59
2.2. Разходи за издръжка.....	60
2.3. Разходи за инвестиции (капиталови разходи).....	60
II. Касово изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз.....	62
1. Средства от кохезионния и структурните фондове към НФ (СЕСКСФ).....	62
2. Други средства от Европейския съюз.....	63
ВЪТРЕШЕН ОДИТ	63
1. Одитни ангажименти.....	63
2. Констатации.....	64
3. Препоръки.....	64
ФИНАНСОВ КОНТРОЛ В ИАГ.....	64
1. Система за финансово управление и контрол в ИАГ.....	64
2. Управление на риска.....	65
3. Осъществяване на предварителен контрол преди поемане на задължение и извършване на разход.....	65
АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ	66
1. Човешки ресурси.....	66
2. Административно обслужване.....	67
3. Правно обслужване.....	68
ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ	69
1. Информационно обслужване.....	69
2. Връзки с обществеността.....	70

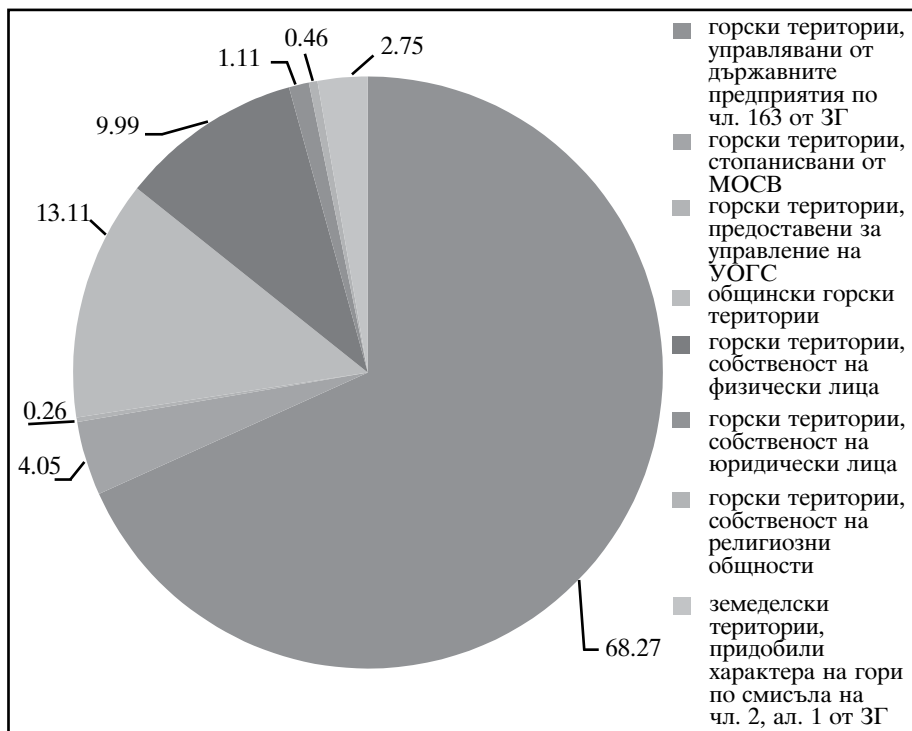
УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРИТЕ

Инвентаризация и планиране в горските територии

1. Горски ресурси

Площта на горските територии към 31.12.2018 г. възлиза на 4 257 200 хектара. Държавните горски територии са с площ 3 090 010 ха (72.58 %), от които 2 906 435 ха (68.27 %) - горски територии, управлявани от държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите, 172 307 ха (4.05 %) - горски територии, стопанисвани от МОСВ (в т.ч. Националните паркове „Рила“, „Пирин“ и „Централен Балкан“) и 11 268 ха (0.26 %) - горски територии, предоставени за управление на учебно-опитните горски стопанства.

Недържавните горски територии са на площ от 1 050 424 ха (24.67 %), от които 558 116 ха (13.11 %) - общински горски територии, 425 246 ха (9.99 %) - горски територии, собственост на физически лица, 47 167 ха

Фиг. 1. Разпределение (в %) на горските територии по видове собственост

(1.11 %) - горски територии - собственост на юридически лица, и 19 895 ха (0.46 %) - горски територии - собственост на религиозни общности.

Земеделските територии, придобили характер на гора по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите, са на площ от 116 766 ха (2.75 %).

Към 31.12.2017 г. площта на горските територии е 4 243 835 ха, от която 2 908 638 ха (68.54 %) - горски територии, управлявани от държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите, 172 209 ха (4.06 %) - горски територии, стопанисвани от МОСВ (в т.ч. Националните паркове „Рила“, „Пирин“ и „Централен Балкан“) и 11 415 ха (0.26 %) - горски територии, предоставени за управление на учебно-опитните горски стопанства, общински горски територии - 552 582 ха (13.02 %), горски територии - собственост на частни физически лица - 424 897 ха (10.01 %), горски територии - собственост на частни юридически лица - 46 202 ха (1.16 %), и - горски територии - собственост на религиозни общности - 20 374 ха (0.48 %). Горските територии - бивши земеделски земи, възлизат на 107 518 ха (2.27 %).

Измененията на общата и залесената площ на горските територии спрямо 2017 г. са следните:

- Общата площ от 4 243 835 ха на 4 257 200 ха - увеличаване с 13 365 ха, което се дължи основно на устройството на неустроените досега гори.

- Залесената площ от 3 877 626 ха на 3 893 396 ха - увеличаване с 15 770 ха, което се дължи основно на инвентаризацията на неинвентаризирани досега гори и на самозалесилите се насаждения между последните две инвентаризации на отделните горски и ловни стопанства в незалесени горски площи или в изоставени земи извън горските територии.

- Незалесената площ намалява с 2405 ха - от 366 209 ха на 363 804 хектара. Намаляване има в площта на голини, ливади, разсадници, скали, реки, сипеи и други недървопроизводителни горски площи, а увеличаване - в пожарища, сечища, поляни, пътища и просеки.

- Залесената площ на иглолистните гори е намаляла с 3412 ха, което, въпреки появилите се самозалесени площи, се дължи на продължаващото заглушаване на част от смесените иглолистно-широколистни насаждения, получени след създаването на иглолистни култури, установено с инвентаризацията на горските територии в горските и ловните стопанства през последните години, и на провеждането през последните години на политика за трансформация на иглолистните насаждения, създадени извън естествения им район на разпространение. Тази тенденция ще продължава и в бъдеще.

- Широколистните високостъблени гори се увеличават с 3559 ха по-

ради превръщането на издънкови насаждение във високостъблени, залесяването на пожарища, ветровали и други, самозалесяването на незалесени територии, преоценката на иглолистни култури и насаждения с ниска производителност и трансформирането на част от иглолистните гори в широколистни.

- Издънковите гори за превръщане са увеличени с 16 842 ха поради приобщаването към горските територии на насаждения, отнасяни досега към категорията „неустроени гори“, и преоценката на иглолистни култури, смесени с широколистни издънкови видове.

- Нискостъблените гори намаляват с 1219 ха поради преоценката на част от акациевите и келявогабъровите насаждения, в които преобладават други издънкови и/или високостъблени дървесни видове.

Осъщественото годишно ползване е в размер на 8 462 133 м³ стояща маса, което се равнява на 98.66 % от предвидените по горскостопански план/лесоустройствен проект 8 576 905 м³ стояща маса.

- От общото годишно ползване 3 597 857 м³ е от възобновителни сечи (42.52 % от общото ползване и 78.88 % от предвиденото по горскостопански план/лесоустройствен проект) и 4 864 276 м³ от отгледни сечи (56.0 % от общото ползване и 121.13 % от предвиденото по горскостопански план /лесоустройствен проект).

- Осъщественото годишно ползване в горските територии - държавна собственост, е 6 447 693 м³ стояща маса, което се равнява на 99.42 % от предвидените по горскостопански план /лесоустройствен проект 6 485 385 м³ стояща маса.

- Осъщественото годишно ползване от горите, предоставени на учебно-опитните горски стопанства, е 43 565 м³ стояща маса, или 94.98 % от предвидените по горскостопански план/лесоустройствен проект 45 867 м³ стояща маса.

- Осъщественото годишно ползване от общинските горски територии е 904 463 м³ стояща маса, или 82.48 % от предвидените по горскостопански план/лесоустройствен проект 1 096 639 м³ стояща маса.

- Осъщественото годишно ползване от гори - собственост на физически и юридически лица, е 926 555 м³ стояща маса, или 114.09 % от предвидените по горскостопански план/лесоустройствен проект 812 146 м³ стояща маса.

- По основни групи сортименти изпълнението на предвижданията е: за едрата строителна дървесина - 1 238 104 м³ при предвидени 1 396 097 м³, или 91.99 %; за средната строителна дървесина - 1 123 629 м³ при предвидени 1 592 117 м³, или 70.57 %; за дребната строителна дървесина -

148 758 м³ при предвидени 482 473 м³, или 30.42 %; за дървата за горене - 4 357 710 м³ при предвидени 3 228 023 м³, или 134.99 %.

Общият добив на строителна дървесина е 2 666 484 м³ при предвидени 3 592 231 м³, или 74.23 на сто.

2. Инвентаризация и планиране в горските територии

Основните задачи на дирекция „Инвентаризация и планиране“ и изпълнени през периода 01.01.-31.12.2018 г.:

- Проведени са съвещанията на комисиите по чл. 34, ал. 1 от Наредба № 18/07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии за извършване на инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари през 2018-2019 г. за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Берковица, Симитли, Кресна, Петрич, Смилян, Пловдив, Кюстендил, София, Сливница, Годеч, Плачковци, гр. Тервел, Нова Загора и Чирпан, и за териториалните поделения Държавни ловни стопанства „Несебър“, „Тракия“ (за частта на влятото ТП ДГС - Кричим), „Осогово“, „Извора“ (за влятото ТП ДГС - Девин) и „Широка поляна“.

- Подготвена е документация за провеждане на открити процедури за обществена поръчка по извършване на инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари през периода 2019-2020 г. за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Борино, Доспат, Триград, Асеновград, Първомай (Пловдивска област), Земен, Гурково, Мъглиж, Айтос, Струмяни, Първомай (Благоевградска област), Катунци, Гърмен и Пирдоп, и за териториалното поделение Държавно ловно стопанство „Ракитово“.

Процедурите се провеждат от отделните държавни предприятия по чл. 163 от Закона за горите и регионални дирекции по горите, като за част от стопанствата продължават и през 2019 година.

- Проведени са и експертните съвети за приемане на стопанските класове и размера на годишното ползване за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Говежда, Цонево, гр. Сандански, Крумовград, Кости, Малко Търново, Звездец, Славейно, Хисаря, „Алабак“ - Велинград, Радомир и Костенец, за териториалните поделения Държавни ловни стопанства „Родопи“, „Борово“, „Дикчан“ - с. Сатовча, и „Витошко-Студена“, и за Учебно-опитното горско стопанство „Георги Ст. Аврамов“ - с. Юндола.

● Проведени са съвещания на комисиите по чл. 37, ал. 3 от Наредба № 18/07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии, за приемане на извършената инвентаризация на горските територии и изработените горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари през 2017-2018 г. за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Говежда, Цонево, гр. Сандански, Крумовград, Кости, Малко Търново, Звездец, Славейно, Хисаря, „Алабак“ - Велинград, Радомир и Костенец, за териториалните поделения Държавни ловни стопанства - „Родопи“, „Борово“, „Дикчан“ - с. Сатовча, и „Витошко-Студена“, и за Учебно-опитното горско стопанство „Георги Ст. Аврамов“ - с. Юндола.

● Проведени са експертни съвети за приемане на протоколите на комисиите по чл. 37, ал. 3 от Наредба № 18/07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии, за приемане на извършената инвентаризация на горските територии и изработените горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари през 2017-2018 г. за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Говежда, Цонево, гр. Сандански, Крумовград, Кости, Малко Търново, Звездец, Славейно, Хисаря, „Алабак“ - Велинград, Радомир и Костенец, за териториалните поделения Държавни ловни стопанства - „Родопи“, „Борово“, „Дикчан“ - с. Сатовча, и „Витошко-Студена“, и за Учебно-опитното горско стопанство „Георги Ст. Аврамов“ - с. Юндола.

● Проведени са експертни съвети за приемане на задания във връзка с предстоящата инвентаризация на горските територии през 2019-2020 г. и съвместното с нея изработване на горскостопански карти, горскостопански планове, планове за ловностопански дейности и за дейностите по опазване от пожари за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Борино, Доспат, Смолян (частта на влятото ДГС - Мугла), Триград, Асеновград, Първомай (Пловдивска област), Земен, Гурково, Мъглиж, Айтос, Струмьяни, Първомай (Благоевградска област), Катунци, Гърмен и Пирдоп, и за териториалното поделение Държавно ловно стопанство „Ракитово“.

● Цифровата ортофотокарта е предоставена на дружествата, извършващи инвентаризацията на горските територии и изработващи горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари за периода 2018-2019 година.

● Осигурен е цифров модел на картата на възстановената собственост

и на кадастралната карта за териториалния обхват на дейност на държавните горски и ловни стопанства, подлежащи на инвентаризация и горскостопанско планиране през 2018-2019 година.

- Приет е и е предаден на Националния статистически институт балансът на горските територии към 31.12.2017 година.

- Изготвени са много справки и писма до структури на Изпълнителната агенция по горите, физически и юридически лица и други организации.

- Съгласувани са документи, свързани с бюджетни плащания за инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопански карти, планове за ловностопански дейности и планове за опазване на горските територии от пожари.

- Експерти от отдела участват в комисии, експертни съвети и работни групи за разработване и анализиране на нормативни документи, указания и други, свързани с горския сектор.

- Приети и обобщени в срок са ежемесечни отчети на статистически данни на национално ниво за дейностите по залесяване, стопанисване на горите, опазване и охрана, защитени природни територии, ловно и рибно стопанство, отдаване на дейности и ползвания в горите.

- Изготвяни са справки на базата на наличната информация в дирекцията за нуждите на ръководството и служителите на ИАГ и други структури.

- Изготвени са и са предоставени ежемесечни отчети „Горско стопанство“ на регионалните дирекции по горите.

- Изготвени и предоставени са ежемесечни справки „Средни цени при продажба от склад по сортименти“ (таблица 10 от system.iag.bg на регионалните дирекции по горите).

- Предоставена е обобщена информация за дейностите в горските територии за всяко тримесечие на Националния статистически институт, съгласно сключено споразумение между Изпълнителна агенция по горите и Националния статистически институт.

- Изготвени са множество писма, свързани със законови разпоредби на Закона за горите за дейности, залегнали за изпълнение.

Дейности в горите

Стопанисването, ползването и защитата на горите през отчетния период са насочени към формиране и поддържане на жизнени и многофункционални горски екосистеми, създаване на условия за естествено-то им възобновяване и подобряване на тяхната устойчивост чрез:

- регулиране на дървесния състав и подобряване на растежните условия чрез провеждане на отгледните сечи (в т.ч. системи от сечи за индивидуално производство на висококачествена дървесина);
- провеждане на предвидените в горскостопанските планове възобновителните сечи с естествено семенно възобновяване (в т.ч. на изборните сечи);
- превръщане на издънковите гори в семенни;
- поддържане на благоприятен консервационен статус на горските типове местообитания;
- провеждане на обучение, информационни кампании и други мероприятия с участие на структурите и специализираните териториални звена на ИАГ, НПО и други страни, заинтересовани за състоянието на българските гори;
- контрол на провежданите сечи и спазване на режимите за устойчиво стопанисване на горите;
- контрол по издаване на разрешителните за сеч и освидетелстването на сечищата;
- лесопатологичен мониторинг на вредителите и болестите в горите и прогнозиране на градациите и епифитотиите.

1. Залесяване и защита срещу ерозия

Основната дейност на ИАГ в тази област е насочена в следните направления:

- Изпълнение на целите и показателите, заложи в програмата и бюджета на ИАГ.
- Изпълнение на задълженията на България, произтичащи от членството в Европейския съюз, в областта на горските репродуктивни материали.
- Одобряване и регистрация на базови източници за ГРМ, регистрация на доставчици на ГРМ, изпитване и окачествяване на семена и подобряване на състоянието на горската семепроизводствена база.
- Водене на регистър на горските разсадници в страната.
- Извършване на контролна дейност.
- Съгласуване на проекти за биологична рекултивация в горски територии, проверки по жалби, изготвяне на отговори и становища.
- Участие в изготвянето на проекти на нормативни документи.
- Изпълнение и координация на проекти и програми, финансирани от ЕС.

В изпълнение на поставените цели и задачи са извършени следните дейности:

- Изготвен е Национален списък на одобрените и регистрирани източници за производство на ГРМ и е изпратен на Европейската комisia.

- Одобрени и регистрирани са 133 нови базови източника от категория „селекциониран“ за производство на ГРМ, отговарящи на минималните изисквания на директива 1999/105/ЕС.

- За идентифициране на произхода на ГРМ от регионалните дирекции по горите и горските семеконтролни станции са издадени 203 сертификата.

- В семеконтролните лаборатории на Горските семеконтролни станции в София и Пловдив са окачествени и са издадени семеконтролни свидетелства на 298 партиди семена от широколистни и иглолистни видове.

- От специалисти на ИАГ и ГСС са извършени 861 контролни проверки на състоянието и провежданите дейности в регистрираните базови източници за ГРМ.

- Съгласувани са 13 проекта за рекултивация на нарушени терени в горски територии.

- Изготвен е отчет с база данни за проведената инвентаризация на горските култури в страната и са дадени препоръки за отстраняване на допуснатите пропуски и грешки.

- Определена е цената на компенсационното залесяване и са издадени заповеди от министъра на МЗХГ и изпълнителния директор на ИАГ.

- В семехранилището за дългосрочно съхранение в ГСС - Пловдив, са съхранени 673.13 кг семена от 205 партиди от иглолистни и 839.23 кг от 221 партиди от широколистни видове.

- Ежемесечно се актуализира Публичният регистър на горските разсадници в страната;

- В изпълнение е съвместният проект на ГСС - София, и ЮЗДП - Благоевград Life 16 NAT/BG/000817 „Възстановяване и подобряване природозащитния статус на приоритетни горски хабитати от мрежата „Натура 2000“ в България“.

В *таблица 1* са посочени по-важните дейности и постигнати резултати по създаването на гори от държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, общини и частни собственици.

Изпълнени дейности по създаване на гори

№	Видове дейности	Мярка	Изпълнение за 2018 г.
1.	Събрани и добити семена от ТП ДГС/ДЛС	кг	43 732
2.	Произведени фиданки в държавните горски разсадници	хил. бр.	11 593.6
3.	Залесени площи	дка	15 849
4.	в т.ч. от: държавни предприятия	дка	15 033
	общини	дка	816
4.	Попълване на култури в държавни горски територии	дка	6945
5.	Отглеждане на култури в държавни горски територии	дка	109 875
6.	Среден процент на прихващане на културите:		
	а) държавна собственост:		
	- едногодишни	%	81.46
	- двегодишни	%	79.75
	- тригодишни	%	80.14
	б) общинска собственост:		
	- едногодишни	%	78.40
	- двегодишни	%	59.82
	- тригодишни	%	63.66

За защита на горските територии от ерозия и порои са извършени 4873.6 дка противоерозионни залесявания и са изградени 83 м² клейонажи и 129 м² задръствания.

За залесителни мероприятия в държавните горски територии са изразходвани 14.07 млн. лева.

2. Провеждане на сечи в горите

Отгледни и селекционни сечи

По данни от отчет 1-ГС през 2018 г. в държавните гори за регулиране на дървесния състав и подобряване на растежните условия са прове-

дени отгледни сечи на площ 348 216 дка, което представлява 51.2 % от предвижданията на горскостопанските планове/лесоустройствени проекти. От проведените отгледни сечи 40.2 % са в иглолистни гори, 40.4 % - в широколистни високоствълблени гори, и 19.4 % - в издънкови гори за превръщане в семенни. Изпълнението на отгледните сечи без материален добив на площ 37 291 дка е 62.1 % от предвижданията на горскостопанските планове/лесоустройствени проекти. По видове отгледни сечи изпълнението на горскостопанските планове/лесоустройствени проекти е 60.6 % за осветленията, 31.9 % за прочистките, 42.9 % за прорежданията и 60.4 % за пробирките.

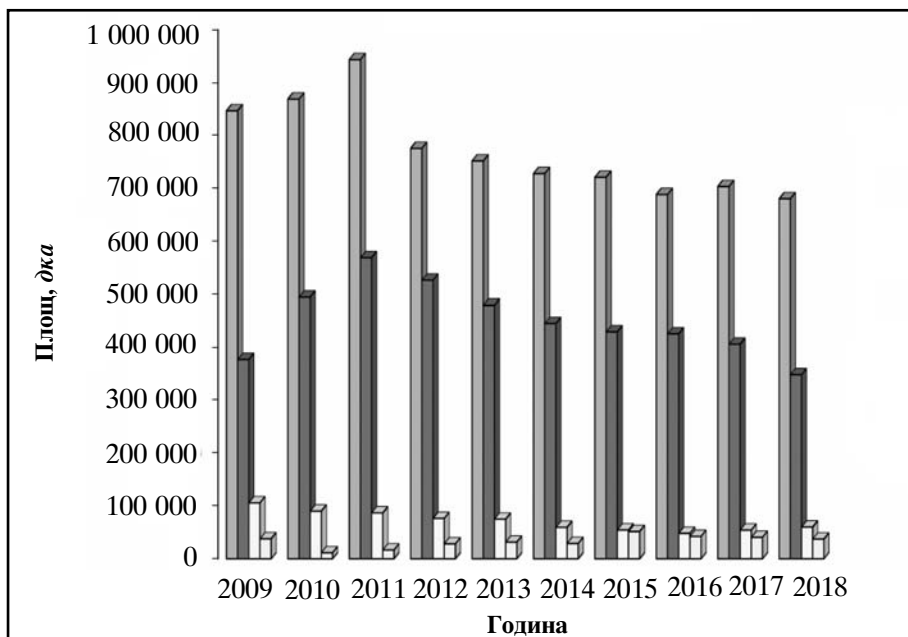
Селекционните сечи се провеждат в семепроизводствени насаждения за запазване на генетичното разнообразие на популационно и вътревидово ниво, регулиране на формовото разнообразие и селекционната структура на насажденията, осигуряване на условията за редовно и обилно семеносене или плодоносене и увеличаване на добива на висококачествени в наследствено отношение репродуктивни материали. През 2018 г. в държавните гори са проведени селекционни сечи на площ 11 541 дка, с което се изпълняват на 85.8 % предвижданията на горскостопанските планове/лесоустройствени проекти.

През 2018 г., съгласно информационната система на ИАГ - system.iag.bg, в недържавните гори са проведени отгледни сечи на площ 93 085 дка, от които: 58 566 дка в общински гори; 26 582 дка в гори - собственост на физически лица; 4600 дка в гори - собственост на юридически лица; 3337 дка в гори - собственост на религиозни организации.

Таблица 2

**Площ на проведените отгледни сечи в държавните гори
в периода 2009-2018 г. (дка)**

	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Отгледни сечи	Горско-стопански план	846 674	868 846	943 665	775 586	751 829	727 781	720 862	688 129	703 306	680 259
	отчет	377 237	494 288	568 547	526 106	479 417	445 061	429 551	425 776	406 153	348 216
в т.ч. без материален добив	Горско-стопански план	105 816	90 112	86 755	76 316	74 892	59 448	54 359	48 223	54 229	59 997
	отчет	37 822	11 249	16 633	28 113	31 344	28 834	51 467	42 255	40 492	37 291

Фиг. 2. Динамика на проведените отгледни сечи и отгледни сечи без материален добив за периода 2009-2018 г.: □ отгледни сечи общо - горскостопански план; ■ отгледни сечи общо - отчет; ▒ в т.ч. отгледни сечи без материален добив - горскостопански план; □ отгледни сечи без материален добив - отчет

3. Други мероприятия

В държавните гори е извършено:

- кастрене на стоящи дървета за подобряване на качеството на произвежданата дървесина и подпомагане на процеса на естественото самоокастряне на дървостойте върху 15 079 дка, което е с 12 636 дка повече от предвижданията на горскостопанските планове /лесоустройствени проекти;

- подпомагане на естественото възобновяване върху 56 401 дка, което представлява 57.3 % от предвижданията на горскостопанските планове, и е с 314 дка повече от изпълнението през предходната година;

- маркиране на лесосечния фонд в размер на 6 107 890 м³ стояща дървесина, или с 200 228 м³ по-малко в сравнение с 2017 година.

4. Ползване на дървесина

През 2018 г. ИАГ и регионалните дирекции по горите извършваха

постоянен контрол на издаваните разрешителни за сеч и съставяните протоколи за освидетелстване на сечищата чрез информационната система на ИАГ - system.iag.bg. През годината са издадени разрешителни за сеч за 9 226 369 м³ лежаща дървесина, като към 24.04.2019 г. са съставени протоколи за освидетелстване на сечищата за добити 7 137 916 м³ лежаща дървесина.

Сертифициране в горите

Сертифицираните горски територии в България към момента притежават сертификат от Forest stewardship council - FSC (Съвет за стопанисване на горите). Съгласно годишния бюлетин на FSC (Facts & Figures, 3 January, 2019) площта на сертифицираните горски територии към декември 2018 г. е 1 459 577 ха, равняващи се на 34 % от общата горска територия в страната, а сертифицираните единици са 27 (таблица 3). Сертификат за проследяване на дървесината FSC - Chain of custody притежават 456 сертифицирани единици.

Площта на сертифицираните държавни горски територии, стопанисвани от държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, е 1 444 204 ха, равняващи се на 50 % от общата стопанисвана от тях територия в страната, а сертифицираните единици са 25.

Съгласно електронния информационен портал на The Program for the Endorsement of Forest Certification - PEFC (Програма за утвърждаване на горската сертификация), сертификат за проследяване на дървесината PEFC - Chain of custody притежават 20 сертифицирани единици.

Защитени територии

1. Основни задачи

- Изпълнение на предвидените програми и дейности в плановете за управление на природните паркове.

- Разработване на плановете за управление на природни паркове, в които нямаше действащи плановете.

- Изпълнение на проекти и програми финансирани от оперативни програми на ЕС и други финансови механизми.

- Подобряване на управлението и инфраструктурата на парковете.

- Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие.

- Връзки с обществеността и образователни програми.

- Участие в процеса на актуализация на защитени територии.

Сертифицирани горски територии в България по системата за горска сертификация FSC

№	Лицензен номер	Сертификационен код	Дата на сертифициране	Дата на валидност	Организация
1	FSC-C128218	NC-FM/COC-024264	2016-09-14	2021-09-13	СИДП
2	FSC-C129079	N C-FM/COC-024721	2017-02-07	2022-02-06	ТП ДГС - Мъглиж
3	FSC-C131639	CU-FM/COC-848196	2017-03-02	2022-03-01	ГПК „Гора“
4	FSC-C131937	SA-FM/COC-005495	2017-01-06	2022-01-05	ТП ДЛС „Осогово“
5	FSC-C132868	CU-FM/COC-849235	2017-06-28	2022-06-27	ТП ДЛС - Михалково
6	FSC-C133193	SA-FM/COC-005805	2017-06-16	2022-06-15	ЮЦДП - Смолян, Пловдив
7	FSC-C133717	SA-FM/COC-005682	2017-04-12	2022-04-11	ТП ДГС - Говежда
8	FSC-C134198	SA-FM/COC-005795	2017-06-09	2022-06-08	ТП ДГС - Берковица
9	FSC-C001506	CU-FM/COC-847520	2016-07-08	2019-08-24	ТП ДЛС „Росица“
10	FSC-C002352	SA-FM/COC-002326	2015-05-05	2020-05-04	ТП ДЛС „Дикчан“
11	FSC-C002522	CU-FM/COC-848871	2016-10-24	2019-09-02	ТП ДГС - Кости
12	FSC-C014720	NC-FM/COC-015479	2013-06-20	2018-06-19	ТП ДЛС „Граматиново“
13	FSC-C017147	NC-FM/COC-015480	2013-09-13	2018-09-12	ТП ДЛС „Шерба“
14	FSC-C022259	SA-FM/COC-001497	2017-01-26	2022-01-25	ТП ДГС - Доспат
15	FSC-C028504	NC-FM/COC-015389	2014-11-19	2019-11-18	ТП ДЛС „Широка поляна“
16	FSC-C028518	NC-FM/COC-015390	2014-11-20	2019-11-19	ТП ДГС - Кирково
17	FSC-C074489	SA-FM/COC-002452	2015-04-03	2020-04-02	ТП ДГС - Якоруда
18	FSC-C109822	NC-FM/COC-013852	2013-11-06	2018-11-05	ТП ДЛС „Витиня“
19	FSC-C114137	CU-FM/COC-847519	2016-07-08	2018-12-30	СИДП
20	FSC-C115104	NC-FM/COC-014939	2013-12-12	2018-12-11	ТП ДЛС „Мазалат“
21	FSC-C117782	NC-FM/COC-014931	2014-06-26	2019-06-25	ЮЦДП
22	FSC-C118598	CU-FM/COC-847512	2016-07-08	2019-10-26	ТП ДГС - Стара Загора
23	FSC-C122262	CU-FM/COC-847772	2016-07-29	2020-08-20	Община Приморско
24	FSC-C122828	SA-FM/COC-004528	2014-10-06	2019-10-05	ТП ДГС - Смилян
25	FSC-C122829	SA-FM/COC-004529	2014-10-06	2019-10-05	ТП ДГС - Триград
26	FSC-C138635	NC-FM/COC-026715	2017-12-08	2022-12-07	ЮИДП
27	FSC-C136423	CU-FM/COC-854057	2017-10-13	2022-10-12	ТП ДГС - Айтос

2. Изпълнени дейности

През 2018 г. са сключени три споразумения за сътрудничество и съвместни дейности между Дирекциите на природните паркове „Беласица“, „Витоша“ и „Рилски манастир“ с Югозападното държавно предприятие - Благоевград. Целта на споразуменията е решаване на проблеми от взаимен интерес в следните области: устойчиво управление и опазване на природните ресурси; опазване на екосистемите и биоразнообразието; екологосъобразно управление на земите в защитените територии и защитените зони по ЗБР; квалификация на персонала; подготовка, кандидатстване и изпълнение на проекти, свързани с горите и защитените територии.

И през изминалата година, въпреки силно ограничения финансов ресурс, с който разполагаха, дирекциите на природните паркове продължиха работата си по подобряване на условията за извършване на туризъм в парковите територии. Извършени са ремонтни и възстановителни дейности по съществуващата туристическа инфраструктура - мостове, интерпретативни маршрути, заслони, беседки, кътове за отдих, чешми и други. Обновени и възстановени са информационни табла, маркировка на туристическите маршрути и други.

На територията на ПП „Витоша“ са открити трите спортни площадки за хора с увреждания на опорно-двигателния апарат в м. Игликина поляна, а в м. Три кладенци е изграден „Заслон 2050“.

Изградени са детската екоплощадка пред Посетителски център „Ритлите“ в ДПП „Врачански Балкан“, както и „Пътека на усещанията“, пясъчник „Колко далеч скачат животните?“, нова дървена катерушка и възстановена беседка и пейка и друга туристическа инфраструктура.

Всички дирекции на природните паркове (ДПП) продължиха своята активна работа с доброволци, с помощта на които бяха реализирани редица мероприятия по възстановяване и поддържане на туристическата инфраструктура, почистване на парковите територии, обновяване на туристическата маркировка, залесителни мероприятия.

ДПП съвместно с горските стопанства са отстранявали паднали и опасни дървета по туристическите маршрути.

Продължи и дейността в областта на реинтродукцията на застрашени и редки видове и поддържане на техните популации. На изградените площадки за подхранване на птици регулярно е изнасяна храна.

ДПП „Врачански Балкан“ работи по възстановяване на популацията на планински кеклик. През 2018 г. е проведен експеримент с вида, при който бяха събирани само яйца извън гнездата. Събрани са 120 яйца и излюпени 62 пилета. На терен са установени над 400 неизлюпени яйца в гнезда. Към момента в паркчетата зимуват 110 птици. ПП „Врачански Балкан“ продължи дейността и по подхранване на египетския и реинтродукцията на белоглав лешояд.

През пролетта на 2018 г. е извършено зарибяване с балканска пъстърва в четири от планинските реки - Сивек, Янтра, Белилска и Бялата река, на територията на ПП „Българка“

В направление „Връзки с обществеността и екологично образование“ дирекциите на природните паркова участваха в редица пресконференции

ренции, изготвиха и публикуваха публикации в местни и национални медии с цел популяризиране на своята дейност и биологично разнообразие на териториите, които управляват. Организиран са и са проведени образователни мероприятия с деца и ученици от местните училища - екскурзии, състезания, спортни празници. Проведени са информационни кампании във връзка с дати от природозащитния календар, като са реализирани и редица дейности с екоклубове и училищата в населените места в близост до парковете.

Служителите в парковете осъществяват водачество на групи по туристическите маршрути, зелени лагери, както и открити уроци и беседи за ученици и студенти.

ДПП „Златни пясъци“ за поредна година участва в мероприятията на учебните заведения, работещи по международната програма „Екоучилища“ и „Учим за гората“.

ДПП „Персина“ организира „Детска ековаканция 2018“, в рамките на която в Посетителския център са проведени занимания с деца по време на лятната ваканция.

Организиран са конкурси за рисунка „Един ден в ПП „Русенски Лом“, спортни празници в ПП „Златни пясъци“, честване на Деня на детето в Детския екостанционар „Бели брези“.

Изградените обучителни и интерпретационни центрове в парковете продължиха дейността си, като посрещаха периодично групи ученици и деца от страната.

През 2018 г. в Младежкия еколагер в с. Очин дол са организирани 5 зелени училища с продължителност между 3 и 5 дена, като базата е посетена от ученици от Враца, Мездра, Своге, София.

Парковите дирекции работиха активно за подкрепа на местни инициативи и развитие на доброволческата мрежа, като организираха и участваха в доброволчески акции по почистване на парковите територии и в традиционната кампания на bTV „Да почистим България заедно“.

В рамките на Седмицата на гората дирекциите на природните паркове съвместно с регионалните дирекции по горите и държавните предприятия проведоха кампанията „Лесовъд за един ден“.

За поредна година за популяризиране и представяне на богатата природа, култура, история и възможности за туризъм в района на природните паркове ДПП организираха провеждането и бяха домакини на Фестивала на зелениката и Фестивала на кестена и празниците „Зеле-

ни слънца“, „Златна есен“, в които получиха подкрепа и от държавните предприятия, на чиято територия се намират съответните природни паркове.

Фестивалът на кестена, провеждан от ДПП „Беласица“, е награден в категорията „Духът на България“ по време на третите Годишни награди в туризма, връчвани от Министерството на туризма. ПП „Беласица“ се включи в Туристическия форум „На фокус е туризмът“, организиран от сдружение „На фокус“ - България, и сдружение „Лешки“ - Македония, по проект „Устойчиво развитие на туризма - актив за трансгранично сближаване и просперитет“.

Дирекциите на природните паркове взеха участие в традиционните туристически форуми.

Продължи и изпълнението на задълженията, свързани с провеждането на мониторинг на конзервационно значими видове растения и животни, включени в Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие, като са попълнени и изпратени за въвеждане в системата на ИАОС необходимите формуляри.

През 2018 г. Дирекциите на природните паркове „Витоша“, „Врачански Балкан“, „Златни пясъци“ и „Рилски манастир“ стартираха изпълнението на проекти по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“, свързани с подобряване на природозащитното състояние на видове и типове природни местообитания на територията на природните паркове.

ДПП „Беласица“ взе участие в проект „Трансграничен център за забавления“, изпълняван от „Пирински туристически форум“ (България) и екологичното сдружение „Планетум“ - Струмица (Македония) с финансовата подкрепа на ЕС чрез Програмата за ТГС Интеррег-ИПП България - БЮРМ. Целта на проекта е да стимулира туризма като реална дългосрочна алтернатива за трансграничния район между България и Македония. В рамките на проекта е изградена мрежа от 10 туристически „възела“, или минидестинации, в Благоевградска област, България, и Югоизточния район за планиране, Македония, която разработи съвременни и атрактивни туристически услуги, предлагани чрез създаден за целта сайт www.crossborderfuncenter.net. Една от „мини-дестинациите“ е свързана с популяризирането на Природния парк „Беласица“.

ДПП „Рилски манастир“ в партньорство с „Пирински туристически форум“, Германското бюро за екологична комуникация и регионално

развитие „Теролог“ стартира изпълнението на проект „Водачи в защитените територии на България“, който се финансира от Немската федерална фондация за околна среда (DBU) и е насочен към природните паркове в България.

ДПП „Персина“ започна изпълнението на проект „Долен Дунав, бъдещо възстановяване, България - подобряване на управлението на водите в блатата на територията на ПП „Персина“ и защитена територия „Калимок“, финансиран чрез донорска програма на Компанията „Кокка-кола“. Продължи и изпълнението на проект „Обвързване на защитените територии по Дунав в Зелен коридор от хабитати „Дунав“ по програмата за трансгранично сътрудничество „Дунав 2014-2020“.

В направление „Горска педагогика“ експерти от дирекцията, организираха и проведеха образователни инициативи с деца и подрастващи от столични училища, посветени на Седмицата на гората, стартиране на пожароопасния сезон и началото на учебната година. За Седмицата на гората ИАГ организира участието на близо 200 деца от 4 столични училища. Мероприятието е проведено със съдействието на експерти от Дирекциите на природните паркове „Витоша“ и „Врачански Балкан“ и студенти от Лесотехническият университет. Кампанията за превенция на горските пожари, организирана от ИАГ, е проведена съвместно с лесовъди, експерти от ДПП „Витоша“, служители на ДГС - Самоков, и б-та РС „Пожарна безопасност и защита на населението“ - София, с участието на 100 деца от столични училища.

През 2018 г. ИАГ чрез изразяване на становища участва в процедури по промяна на защитените територии съгласно Закона за защитените територии:

- намаляване на площта на резерват „Калиакра“ и увеличаване на площта на защитена местност „Степите“. Заличаване на природна забележителност „Перустията“ и ПЗ „Орлиците“, попадащи в границата на Национален парк „Пирин“;
- изменение и допълнение на Плана за управление на поддържан резерват „Изгорялото гюне“;
- заличаване на защитена местност „Римският мост“;
- обявяване на защитена местност „Горно поречие на река Негованка (Горния Боаз)“;
- обявяване на защитена местност „Феликс Вожли“;
- обявяване на защитена местност „Барките“;
- увеличаване на площта на природна забележителност „Пясъчни

дюни в м. Бабата“ и заличаване на природна забележителност „Пясъчни дюни 5 бр. - Несебър“;

- намаляване на площта на защитена местност „Самодивска поляна“;
- разширяване на защитена местност „Находище на Родопски лопен“;
- обявяване на защитена местност „Парковото“;
- промяна в режима на природна забележителност „Пещера Магурата“.

Консултации и подпомагане на работата на собствениците на недържавни гори

През 2018 г. са изпълнени дейности, насочени към подпомагане на собствениците на недържавни гори и лесовъдите на частна практика, по-важните от които:

- Проведени са над 1200 консултации на собственици, частни лесовъди и други заинтересовани лица по телефона, електронната поща, в приемната на МЗХГ и по време на извършените теренни проверки;

- Участие в организираното от Асоциация „Общински гори“ работно съвещание с представители на общински горски структури, на което са дискутирани поставени от тях въпроси и предложения, свързани с Закона за горите, Наредба № 8 за сечите в горите, Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти и Наредба № 1 за контрола и опазването на горските територии.

- Участия в организирани работни срещи с представители на БУЛ-ПРОФОР по прилагането на нормативната уредба и предложения за изменението ѝ.

- Активно е популяризирана възможността за подаване на проектни предложения по т.нар. горски мерки от Програмата за развитие на селските райони, по която допустими бенефициенти са общини и доставчици на горски услуги.

- Организирана е работна среща на ръководството на МЗХГ с кметове на общини - собственици на горски територии, на която бяха дискутирани въпроси за устойчивото стопанисване и ползване от горските територии от общините.

- Взето е участие в организираните регионални съвещания по маршрута, на които са присъствали лесовъди от териториалните поделе-

ния на държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, общини и частнопрактикуващи лесовъди, вписани в регистъра по чл. 235 от Закона за горите.

● В хода на извършваните проверки, срещи и консултации са популяризирани добри практики за устойчивото стопанисване на горите и осъществяването на дейностите в горските територии.

Контрол върху дейностите в горите

През 2018 г. ИАГ с нейните структури и специализирани териториални звена е изпълнила редица мерки, свързани с осъществяване на ефективен контрол върху извършваните дейности в горските територии, по-важните от които:

● Извършени 165 комплексни проверки, имащи за цел да разкрият всички несъответствия между нормативното и действителното състояние на дейността на проверявания обект. Такива проверки са извършени в териториалните поделения на държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ - 43 държавни горски и 14 държавни ловни стопанства, 39 общини - собственици на горски територии, 3 горски кооперации, 64 регистрирани по чл. 235 от ЗГ физически лица, упражняващи лесовъдска практика, дирекция на природен парк и учебно-опитно горско стопанство.

● Извършени са 14 590 тематични проверки за установяване на състоянието на отделна дейност. Значителен брой от този вид проверки бе извършен в райони със завишена концентрация на нарушения. По този ред са извършени 9851 проверки в стопанства, 934 в общини, 3317 регистрирани физически лица, както и юридически лица и УОГС.

През 2018 г. бе даден приоритет на тематични проверки, които позволяват по-голяма внезапност и контрол по време на извършване на дейността, което е от значение за установяване на всички обстоятелства, необходими за съставяне на АУАН, в случай на констатирано нарушение. Техният брой е увеличен над 2 пъти спрямо предходната година за сметка на извършените комплексни проверки, при които се отчита намаляване от близо 20 %. За постигане на по-добра организация на дейността, обективност и цялостност в извършването на тематичните проверки е изготвена и одобрена от изпълнителния директор на ИАГ програма за теренна проверка на сечища от горски инспектори и чеклистове, сведени до знанието на всички регионални дирекции по горите.

В резултат на предприетите организационни мерки са съставени над

3000 констативни протокола, с които са дадени 1120 разпореждания и предписания. За установените нарушения са съставени 838 АУАН (увеличаване с близо 35 % спрямо предходната година). В хода на проверките е осъществен и последващ контрол върху изпълнението на дадените предписания и разпореждания от предходни проверки.

Като цяло от големия брой извършени проверки и сравнително малкото направени констатации може да се направи извод, че преобладаващата част от лицата, осъществяващи дейности в горските територии, в т.ч. и лицензираните лесовъди, повишават своята компетентност и се стремят да изпълняват ЗГ и подзаконовите нормативни актове, регламентиращи дейността им. Най-често санкционирани са лицата по чл. 235 от ЗГ, които упражняват лесовъдска практика в гори - собственост на физически и юридически лица, следвани от установени нарушения в държавни и общински горски територии.

Част от посочените АУАН са съставени за нарушения, които не са свързани с прякото състояние на сечищата: липса на информационни или обозначителни табели, необозначени на терен новопроектирани извозни пътища, несвоевременно почистване на сечищата, замърсяване в района на провеждане на сечта и други.

Независимо от това съществуват проблеми, предпоставките за които трябва да бъдат отстранени чрез промени в законодателството - НК, ЗАНН, ЗГ, и подзаконовата нормативна уредба. Част от необходимите промени в Наказателния кодекс са включени в приетия през 2018 г. на първо четене законопроект за изменението му, целящ подобряване на ефективността на наказателното производство за извършени престъпления в горите.

- Чрез информационната система на ИАГ е осъществен контрол на издаваните позволителни за сеч и протоколи за освидетелстване на сечища.

- Текущо е организирана дейността за своевременни проверки на постъпили сигнали от граждани, юридически лица, неправителствени организации, включително по случаи с широк обществен интерес.

Промени в горските територии

В резултат на дейността на дирекция „Промени в горските територии“ на ИАГ в периода 01.01.2018-31.12.2018 г. по отношение на собствеността, предназначението и учредяването на вещни права в горските територии на Република България са настъпили следните промени:

- Издадени са 17 административни акта по реда на чл. 14 от Закона за горите (отм.) за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии с обща площ 109.825 дка, с цена за промяната 453 032.00 лв., постъпващи по сметката на ИАГ. Определени са средства за компенсационно залесяване в размер на 40 571.95 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие. Издаден е един административен акт за постановяване на отказ.

- Издадени са 33 административни акта за предварително съгласуване за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии с обща площ 5 838.417 дка, по реда на чл. 75, ал. 3 от Закона за горите (ЗГ), като един от тях е за постановяване на отказ.

- Издадени са 39 административни акта по реда на чл. 77 от ЗГ за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии с обща площ 418.613 дка, с цена за промяната 2 093 394.00 лв., постъпващи по сметката на Министерството на земеделието, храните и горите. Определени са средства за компенсационно залесяване в размер на 340 872.85 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие. Издаден е един административен акт за прекратяване на административното производство и 2 издадени административни акта са с погасени права.

- Безвъзмездно е променено предназначението по реда на чл. 73, ал. 5 от ЗГ на 710.475 дка горски територии за изграждането на 8 национални обекта и 8 общински обекта от първостепенно значение, като са издадени 16 административни акта, с които се констатират възникнали права и задължения.

- На основание § 6, ал. 1 от ПЗР на ЗГ е издаден един административен акт, вследствие на който поземлените имоти в горски територии с площ 127.836 дка в община Брацигово се смятат с променено предназначение и за тях не се извършват процедури за промяна на предназначението.

- Издадени са 24 административни акта за придобиване на право на собственост върху 9.969 дка горски територии - частна държавна собственост, представляващи застроена и нормативно определена прилежаща площ на сгради, постройки, мрежи и съоръжения, по реда на § 123, ал. 3 на ПЗР към ЗИД на Закона за горите (отм.), с обща цена за продажба на поземлените имоти 147 629.18 лв. и режийни разноси 2985.58 лв., постъпващи по сметката на ИАГ. Издадени са 14 административни акта за отказ за придобиване на право на собственост върху застроена

и нормативно определена прилежаща площ на сгради, постройкики, мрежи и съоръжения, по реда на § 123, ал. 3 на ПЗР към ЗИД на Закона за горите (отм.).

Издадени са 9 административни акта по реда на чл. 55 от ЗГ за предварително съгласуване за учредяване на право на строеж върху горски територии - държавна собственост, с обща площ 2.701 декара.

Издадени са 30 административни акта за учредяване на право на строеж по реда на чл. 56 от ЗГ върху горски територии - държавна собственост, с площ 14.504 дка, с обща цена за вещното право 154 082.40 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие, и 3081.65 лв. режимни разноси, постъпващи по сметката на ИАГ. Начислената стойност на дървесината „на корен“ в сегашна възраст за оценяваните насаждения е 5080.88 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие. Определени са средства за компенсационно залесяване за 8499.65 лв., постъпващи по сметката на държавно предприятие.

Издадени са 30 административни акта по реда на чл. 62 от ЗГ за предварително съгласуване за учредяване на сервитут върху горски територии - държавна собственост, с обща площ 79.618 декара.

Издадени са 30 административни акта за учредяване на сервитут по реда на чл. 63 от ЗГ върху горски територии - държавна собственост, с площ 918.311 дка, с обща цена за вещното право 5 926 817.20 лв. и 118 536.34 лв. режимни разноси, постъпващи по сметката на ИАГ. Начислената стойност на дървесината на корен в сегашна възраст за оценяваните насаждения е в размер на 703 436.68 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие. Определени са средства за компенсационно залесяване за 915 563.73 лв., постъпващи по сметката на държавно предприятие.

Издаден е един административен акт за учредяване на сервитут на енергиен обект по реда на чл. 64 от ЗГ върху горски територии - държавна собственост, с площ 0.038 дка, с цена за вещното право 165.00 лв. и 3.30 лв. режимни разноси, постъпващи по сметката на ИАГ. Начислената стойност на дървесината „на корен“ в сегашна възраст за оценяваните насаждения е в размер на 55.20 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие. Определени са средства за компенсационно залесяване за 41.19 лв., постъпващи по сметката на държавно предприятие.

Издадени са 10 административни акта за учредяване на право на

ползване върху горски територии - държавна собственост по реда на чл. 70 от ЗГ, с площ 7.365 дка, с обща цена за вещното право 1190.50 лв. и 23.81 лв. режийни разноски, постъпващи по сметката на ИАГ. Начислената стойност на дървесината на корен в сегашна възраст за оценяваните насаждения е 2587.64 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие. Определени са средства за компенсационно залесяване за 6925.68 лв., постъпващи по сметката на държавно предприятие.

Издадени са 2 административни акта за учредяване на право на ползване и сервитути по реда на чл. 16 от Закона за горите (отм.) върху горски територии - държавна собственост, с площ 1.439 дка, с цена за вещното право 3462.00 лв. и 69.24 лв. режийни разноски, постъпващи по сметката на Изпълнителната агенция по горите.

Издадени са 15 административни акта за прекратяване, по реда на Административнопроцесуалния кодекс, на административните производства за учредяване на ограничени вещни права върху горски територии - държавна собственост.

Общо за изминалата година са издадени 273 административни акта на обща стойност около 11 млн. лв., от които за бюджета на ИАГ - 6.7 млн. лв., на МЗХГ - 2.1 млн. лв., и по сметка на ДП - 2.2 млн. лева.

ОПАЗВАНЕ, ЗАЩИТА И КОНТРОЛ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

1. Защита на горските територии от болести, вредители и други повреди

През 2018 г. са установени нападения на площ 852 112 дка. Най-много са засегнати районите на Регионалните дирекции - Пазарджик - 191 831 дка, следвани от Смолян - 167 658 дка, Кърджали - 97 000 дка, Кюстендил - 73 821 дка, Пловдив - 61 161 дка, София - 45 407 дка и други. Отчетите на лесозащитните станции за 2018 г. показват, че най-голямо влияние върху здравословното състояние на горите в страната са оказали абиотичните фактори - 7399 сигнала за обща площ от 383 786 декара.

Проведената авиоборба през 2018 г. в иглолистните гори е на обща площ 15 304 дка при предвидени по прогноза 24 013 декара. Борбата е проведена срещу насекомните вредители борова процесия и ръждива борова листна оса с продукти за растителна защита на основата на биологичния агент *Bacillus thuringensis* и активните вещества дифлубен-

зурон и тебуфенозид. Отчетеният ефект от въздушното пръскане върху смъртността на вредителите е от 78 до 89 %.

Извършена е наземна химична борба на обща площ 5585 декара.

Механична борба е проведена на площ 1311 декара.

Предвидените мероприятия за борба с болестите, вредителите и др. повреди са преизпълнени, с изключение на авиоборбата и санитарните сечи. Санитарните сечи са изпълнени на 86 % спрямо прогнозата за 2018 година.

2. Защита на горските територии от пожари

Таблица 4

Предвидени и проведени лесозащитни мероприятия и изразходвани средства

Мероприятие	Годишна прогноза за 2018 г.	Отчет 2018 г.	Изпълнение	Изразходвани средства
	<i>дка</i>	<i>дка</i>	<i>%</i>	<i>лева</i>
Авиоборба общо	24 013	15 304	64	87 110
Авиохимична борба	22 413	12 079	54	67 497
Авиобиологична борба	1600	3225	201	19 613
Наземна химична	2617	5585	213	27 502
Механична борба	290	1311	452	14 118
Интегрирана борба	14	-	0	-
Санитарни сечи	411 884	352 871	86	
Общо	438 818	375 071	88	128 730

През 2018 г. в страната са регистрирани 222 горски пожара, които са засегнали 14 530 дка горски територии, като само 197 дка от тях са опожарени от върхови пожари. Площта на засегнатите иглолистни гори е 2230 дка, засегнатите площи с широколистни гори са 11 308 дка, със смесени гори - 295 дка, а 697 дка са опожарените треви и незалесените горски територии. Най-голям е броят и площта на горските пожари в РДГ - Ловеч - 20, на площ 6673 дка, следвана от Регионалните дирекции - Берковица - 12, на площ 4191 дка, и Благоевград - 36, на площ 1012 дка. На трите дирекции се падат над 80 % от всички опожарени горски територии в страната. Най-малко са регистрираните горски пожари в Регионалните дирекции Смолян - 5 и 13 дка, Велико Търново - 4 и 66 дка, Шумен - 7 и 70 дка, и Пазарджик - 8 на площ 82 декара.

За сравнение през 2017 г. в страната са регистрирани 513 пожара, за-

сигнали 45 690 дка горски територии, като 9890 дка опожарени от върхови пожари. На фона на средногодишно опожаряваните в страната близо 90 000 дка при среден брой 560 пожари в периода 2007-2017 г., 2018 г. се нарежда на второ място след 2014 г. и е сред годините с отлични статистически показатели по отношение на опожарените горски територии и брой възникнали горски пожари.

Характерно за опожарените площи през 2018 г. е, че, за разлика от други години, с най-голям дял са териториите частна собственост - 53 %, държавна собственост - 41 %, общинска собственост - 6 %. Този факт до голяма степен е повлиян от географията на засегнатите горски територии - 75 % от всички площи с пожари са в Северозападна и Централна България, в близост до населени места, където и процентът на частните гори е най-голям.

Причините за възникналите през 2018 г. 222 горски пожара са: 3 % по естествени причини от мълнии; 6 % умишлени; 71 %, причинени от човешка небрежност, и 20 % - неизвестни.

Сред основните причини за възникване на пожарите и през 2018 г. е небрежността на пастири и земеделските стопани, проявявана най-вече при почистване на пасища и необработваеми земеделски земи. Най-големите пожари в РДГ - Ловеч, и РДГ - Берковица, са предизвикани именно от подобен род небрежност.

Огромна част от горските територии (над 63 % от всички за страната) са опожарени в края на октомври. Двата най-големи пожара са в териториалните поделения на СЗДП - Враца - ДГС - Плевен, на площ 6177 дка, и в ДГС - Мездра, на площ 3107 декара. Характерно и за двата пожара е, че възникват в края на пожароопасния сезон, когато готовността и нивото на организацията за овладяването им вече е понижена, и имат продължителен период на гасене - повече от 3 денонощия. Преките щети за двете държавни горски стопанства са нищожни, защото пожарите са низови и предимно в широколистни гори.

През 2018 г. ЮЗДП - Благоевград, успешно се справи със 70 горски пожара (близо 30 % от всички регистрирани), като засегнатите площи са 1315 дка, т.е. средната площ на един условен горски пожар е само 19 дка при 65 дка средно за страната. По отношение на средната площ на един условен горски пожар през годината най-добри са показателите в СИДП - Шумен - 12 дка, следвани от ЮЗДП - Благоевград - 19 дка, ЮЦДП - Смолян - 20 дка, ЮИДП - Сливен - 24 дка, и СЦДП - Габрово - 28 декара. Като следствие от двата най-големи пожара за минала-

та година този показател е най-голям в СЗДП - Враца - 330 декара.

Преките щети от пожари в горските територии през 2018 г. са оценени на 39 286 лв., което е най-ниската стойност за последните 20 г., при почти 4 млн. лв. през 2017 г. и средни стойности от около 5 млн. лв. за последното десетилетие.

Отличните резултати през 2018 г. се дължат както на превантивната дейност, така и на вложените през последните години немалки финансови ресурси от МЗХГ, държавните предприятия и МВР за специализирана техника, обучение и създаване на доброволни формирования. С добрите си показатели се открояват държавните предприятия в Южна и Североизточна България, които влагат сериозни финансови и организационни ресурси за осигуряване на високопроходима техника, средства за наблюдение и осигуряване на безопасността на екипите си за борба с горските пожари. Тези резултати трябва да са стимул за предприемане на необходимите стъпки в тази насока и за останалите държавни предприятия.

Резултатите, постигнати през 2018 г., са следствие и от навременното и стриктното изпълнение на подписания План за взаимодействие между ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ и Изпълнителната агенция по горите. Чрез своевременното извършване на съвместни проверки от ИАГ и ГД „ПБЗН“ на действията, мерките и мероприятията в държавните предприятия, общинските и други структури е постигнато своевременното изпълнение на противопожарните мероприятия, както и спазването на изискванията за защита на горските територии от пожари. Съществена е и ролята на изнесенния център на тел. 112 към ИАГ. Получените в него 1445 сигнала за възникнали пожари в горски територии или в близост до тях моментално се препращаха на специализираните групи на ДП и РДГ по места за извършване на проверка. В резултат на незабавната реакция в огромна част от случаите не бе допуснато навлизане на огъня в горските територии. През 2018 г. на територията на страната не са обявявани кризисни ситуации във връзка с възникнали горски пожари.

През годината стартира и разширяването на системите за наблюдение и откриване на пожари в горските територии, като РДГ изготвиха проекти по подмярка 8.3 на ПРСР. До крайната дата за подаване на проектни предложения - 15.10.2018 г., 5 РДГ (Берковица, Благоевград, Бургас, Кърджали и Сливен) са ги подали в срок, като е предвидено изграждането на общо 18 кули и 5 центъра за наблюдение.

Таблица 5

ГОРСКИ ПОЖАРИ ПО РДГ за 2018 г.

№	Регионална дирекция по горите	Брой	Площ (гха)	%	В т.ч. върхов (гха)
1.	Берковица	12	4191	28.84	0
2.	Благоевград	36	1012	6.96	40
3.	Бургас	8	196	1.35	0
4.	Варна	21	258	1.78	6
5.	Велико Търново	4	66	0.45	3
6.	Кърджали	23	106	0.73	0
7.	Кюстендил	22	173	1.19	0
8.	Ловеч	20	6673	45.93	45
9.	Пазарджик	8	82	0.56	5
10.	Пловдив	14	605	4.16	5
11.	Русе	10	294	2.02	1
12.	Сливен	6	331	2.28	13
13.	Стара Загора	8	146	1.00	79
14.	Смолян	5	13	0.089	0
15.	София	18	314	2.16	0
16.	Шумен	7	70	0.48	0
	Всичко	222	14 530	100	197

ОПОЖАРЕНА РАСТИТЕЛНОСТ (гха и %)

1.	Иглолистна	2230	15.35 %
2.	Широколистна	11 308	77.83 %
3.	Смесена	295	2.03 %
4.	Тревни, незалесени площи и мъртва горска постилка	697	4.80 %
	Всичко	14 530	100 %

ВИД НА ПОЖАРА (гха и %)

1.	Низов	14 333	98.64 %
2.	Върхов	197	1.36 %
	Всичко	14 530	100 %

СОБСТВЕНОСТ (гха и %)

1.	Държавна собственост	5910	40.67 %
2.	Общинска собственост	855	5.88 %
3.	Частна собственост	7719	53.12 %
4.	Църковна собственост	0	0 %
5.	Собственост на юридически лица	46	0.32 %
	Всичко	14 530	100 %

ПРИЧИНИ (брой и %)

1.	Неизвестни	44	19.82 %
2.	Небрежност	158	71.17 %
3.	Умишлени	13	5.86 %
4.	Естествени	7	3.15 %
	Всичко	222	100 %

3. Контрол по опазването на горските територии

Към 01.01.2019 г. Изпълнителната агенция по горите контролира дейностите в горски територии на площ 4.26 млн. хектара.

През 2018 г. служителите по контрол, опазване и стопанисване на горските територии към РДГ, държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ и техните териториални поделения, в общински структури, горски сдружения и други, са извършили 474 521 проверки на лица и обекти, свързани с ползването, преработката и търговията с горски, дивечови и рибни ресурси. Това е с 35 520 бр. повече от 2017 година. Извършени са 92 028 проверки на обекти за добив на дървесина, 22 256 - на обекти по чл. 206 от ЗГ, на 133 827 превозни средства, 151 762 ловци, 12 081 риболовци и 62 567 други лица.

Прекият контрол в страната се извършва от 382 горски инспектори в регионалните дирекции по горите, като през годината броят им е намалял с 25 в сравнение с 2017 година. През 2018 г. в дирекция „Контрол по опазването на горските територии“ са назначени 4 екипа с 8 старши експерти и главни специалисти.

Дейностите по опазване на горските територии (ГТ) по видове собственост се осъществяват от:

- 2387 служители за ГТ - държавна собственост - с 52 по-малко от 2017 г.;

- 379 служители за ГТ - общинска собственост - с 32 повече от 2017 г.;

- 43 служители за ГТ - частна собственост - с 9 по-малко от 2017 година.

През 2018 г. по Кодекса на труда са наложени дисциплинарни наказания на 10 горски инспектори от РДГ, от които един е с „предупреждение за уволнение“ и девет със „забележка“. Дисциплинарни наказания са наложени и на 322 служители от държавните предприятия и техните териториални поделения, както и на 4 служители от общински структури.

4. Констатирани нарушения

През 2018 г. са констатирани общо 18 051 нарушения на горското законодателство, което е с 1944 по-малко от 2017 година. Съставени са 12 942 акта за установяване на административни нарушения, които са с 1790 по-малко от 2017 година. За 2897 нарушения не са открити извършителите, а 2212 нарушения, установени с констативни протоколи,

са с известни нарушители.

Най-много установени с актове нарушения са констатирани в РДГ - Ловеч - 1849 акта. Следват Регионалните дирекции - Берковица - 1406 акта, Бургас - 1333, Варна - 1236, Русе - 1056, Сливен - 1014, и Кърджали - 1010 акта.

Регионалните дирекции с най-малко актове са - Смолян - 74, Кюстендил - 207, Пловдив - 317, и Пазарджик - 318 акта.

Според собствеността, в горските територии с актове и констативни протоколи, са установени нарушенията: 7737 в ГТ - държавна собственост; 865 в ГТ - общинска собственост; 1917 в ГТ частна - собственост.

От съставените 12 942 акта:

- 4632 - от служители в РДГ (средно по 13.8 акта на служител);
- 7538 - от служители в ТП ДГС/ДЛС (средно по 3.5 акта на служител);
- 524 акта - от служители на общините (средно по 0.9 акта на служител);
- 48 - от лица на частна лесовъдска практика;
- 205 - от служители на МВР;
- 191 - от екипите към ИАГ (средно по над 30 акта на служител).

Броят на съставените актове от служители на РДГ остава сравнително постоянен въпреки редуцирания брой на горските инспектори.

По Закона за горите са съставени 12 664 акта, по Закона за лова и опазването на дивеча - 193, по Закона за рибарството и аквакултурите - 85.

Служителите на РДГ са съставили 107 акта за нарушения, извършени от служители на ТП ДГС/ДЛС, 248 - на лесовъди от частна лесовъдска практика, и 14 на лица, имащи отношение към дейностите по стопанисване и опазване на горски територии - общинска собственост.

Наложени са 30 принудителни административни мерки по чл. 253 от Закона за горите (затворени обекти по чл. 206 поради констатирани нарушения).

5. Движение на актовете преписки и събираемост на наложените глоби и санкции

От 01.01.2018 г. е въведен нов софтуер, собственост на ИАГ, чрез който се водят преписките за нарушения на горското законодателство. Много от служителите в РДГ изпитват трудности при обработването на

преписките. Софтуерът не работи съгласно изискванията, не извежда някои от заложените справки и е необходимо да бъде актуализиран.

От директорите на РДГ са отменени 267 преписки. Издадени са 10 161 наказателни постановления, като в Прокуратурата са изпратени 3465 преписки, от които 1044 са без решение, 2197 - върнати за административно производство, а по 287 - образувани наказателни производства. Не всички регионални дирекции получават актуална информация за движението на преписките, които са изпратили.

Най-много преписки в Прокуратурата са изпратени от РДГ - Ловеч - 1570, като за 91 от тях е образувано досъдебно производство. От РДГ - Русе, не са изпращани преписки в Прокуратурата, но има образувано досъдебно производство по акт, съставен от служители на РДГ и МВР.

От 1333 съставени акта в РДГ - Бургас, е изпратена само една преписка на Прокуратурата. РДГ - Кюстендил, също има изпратена една преписка при съставени 207 акта.

Обжалвани са 441 преписки, от които 35 са видоизменени, 91 - отменени, и 43 - потвърдени. Издадени са 37 присъди, с 44 по-малко от 2017 година.

Общо 8158 наказателни постановления (НП) са влезли в сила.

Наложените парични санкции и глоби по влезлите в сила НП са 1 202 563 лева. Събрани са 254 089 лв. от влезлите в сила НП, което представлява 21.12 % събираемост. Събираемостта е най-висока от изминалите 10 г., когато средният процент е 12-14.

Няма информация за движението на преписките по актове, съставени от служители на МВР и общините.

б. Задържани вещи - предмет на нарушенията и послужили за извършване на нарушенията (общо за страната)

През 2018 г. с актове и констативни протоколи е установена отсечена незаконна дървесина в размер на 19 019 пл. куб. метра.

Задържаните вещи са: фасонирана дървесина - 103 м³; обла строителна дървесина - 1 074.3 м³; дърва - 10 253 м³; недървесни горски продукти - 649 бр./кг; моторни превозни средства - 475; коне - 165; каруци - 944; моторни триони - 498; други инструменти за дърводобив - 191; незаконно оръжие - 5 бр., законно оръжие - 34 бр.; други ловни уреди и боеприпаси - 215; лодки - 4; мрежи - 18 бр./766 м; други риболовни уреди - 18; риба - 117 кг; едър дивеч - 31, дребен дивеч - 6, дивечово месо - 324 килограма.

Приходите от продажби на задържани вещи през 2018 г. възлизат общо на 177 483 лева. Регионалните дирекции в Пазарджик и Смолян през м.г. не са продавали отнети вещи. Голяма част от задържаната дървесина се предоставя по реда на чл. 273, ал.2 и ал. 5 от Закона за горите.

7. Дейност на регионалните дирекции по горите

През 2018 г. горските инспектори в РДГ са извършили 202 896 проверки, от които 26 514 в обекти за добив на дървесина, 21 630 - обекти по чл. 206 от ЗГ, 61 422 - МПС, 49 139 - ловци, 11 718 - риболовци, и 32 473 физически лица.

На постоянните контролни горски пунктове са проверени 8090 моторни превозни средства.

Горските инспектори и експертите в РДГ са съставили 4632 акта, или 36 % от актовете в страната.

В РДГ - Смолян, където нарушенията обикновено са най-малко в страната, средногодишно на един горски инспектор се падат по 2.4 съставени акта. В други РДГ, където традиционно има нарушения през годините, рязко е паднал броят на съставените актове.

Така в РДГ - Благоевград се падат по 3.2 акта на горски инспектор; РДГ - Пазарджик - 3.8 акта; РДГ - Кюстендил - 4.1 акта; РДГ - Стара Загора - 5.8 акта; РДГ - Пловдив - 6.4 акта; РДГ - София - 7 акта.

В тези Регионални дирекции горските инспектори съставят по-малко от един акт на месец.

Задържаните от нарушители вещи са: фасонирана дървесина - 102 м³; обла строителна дървесина - 268 м³; дърва - 4458 м³; недървесни горски продукти - 184 бр./кг; моторни превозни средства - 179; коне - 60; каруци - 171; моторни триони - 139; други инструменти за дърводобив - 19; законно оръжие - 6; други ловни уреди и боеприпаси - 19; лодки - 3; мрежи - 17 бр./715 м; други риболовни уреди - 18; едър дивеч - 3; риба - 82 килограма.

8. Дейност на екипите старши експерти и главни специалисти към ИАГ

От началото на 2018 г. към ИАГ работят 2 екипа. От 01.05.2018 г. започна работа трети, а от 13.09.2018 г. е назначен и четвърти екип.

През 2018 г. са извършени общо 3424 проверки, от които 538 на обекти по чл. 206 от ЗГ, 380 в обекти за добив на дървесина. Провере-

ни са 1273 МПС, 861 ловци, 3 риболовци и 369 физически лица.

Съставени са 191 акта и са дадени 157 предписания на РДГ за съставяне на актове и налагане на ПАМ.

Задържаните от нарушители вещи са: обла строителна дървесина - 139 м³; дърва - 440 м³; моторни превозни средства - 34; коне - 2; каруци - 4; моторни триони - 7; други инструменти за дърводобив - 8; законно оръжие - 4; други ловни уреди и боеприпаси - 46.

9. Взаимодействие с други институции

Най-резултатна е работата на служителите по контрола и опазването на горските територии със структурите на МВР, което е потвърдено с подписаното ново Споразумение № 50-106/31.12.2018 г. за сътрудничество и взаимодействие между Министерството на вътрешните работи и Министерството на земеделието, храните и горите.

Съвместно с Главна дирекция „Национална полиция“ (ГДНП) на МВР са предприети мерки за борба със системните нарушители в горите. Разработен е съвместен план за борба с нарушителите в местата с концентрация на нарушенията, който се изпълнява от регионалните дирекции по горите и областните дирекции на МВР.

Съвместно със служба „Контрол над общоопасните средства“ (КОС) и КАТ са извършени проверки по спазването на разпоредбите на ЗЛОД на територията на цялата страна.

През 2018 г. са проведени съвместни акции с Дирекция „Жандармерия“ на ГДНП на територията на Регионалните дирекции по горите - София, Берковица, Благоевград и други.

Защитата и опазването на горските територии от пожари и непосредствените действия по гасене се осъществяват в тясно сътрудничество с Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ на МВР.

Извършиха се съвместни проверки и с други институции, имащи отношение към контрола в горите - Агенцията „Пътна инфраструктура“, Националната агенция за приходи, Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“, Изпълнителната агенция по рибарството и аквакултурите.

10. Прилагане на Регламент 995/2010

Като компетентен орган през 2018 г. Изпълнителна агенция по горите взе участие в две срещи на Комитета FLEGT/EUTR по въпроси,

свързани с прилагането на Регламент (ЕС) № 995/2010, и в съпътстващите ги неформални срещи на експертната група, проведени в Брюксел, Белгия.

Проведени са две заседания на Постоянната работна група по прилагането на Регламент (ЕС) № 995/2010

Със Заповед № 596/13.06.2018 г. на изпълнителния директор на ИАГ е променен съставът на Постоянната работна група, която отговаря за прилагането на Регламента, и са актуализирани Вътрешните правила за дейността на Постоянната работна група към ИАГ по прилагането му.

Новият екип организира национална работна среща с представители на всички РДГ по проблемите при прилагането на Регламента.

Проведена е среща с представители на WWF, на която е разяснено прилагането на Регламент (ЕС) № 995/2010 в страната и отговорено на 60 въпроса, поставени от неправителствената организация.

Във връзка с осъществяване на ефективен контрол през 2018 г. регионалните дирекции по горите са извършили общо 1017 проверки на оператори и търговци. Представените отчети показват броя и разпределението на извършените проверки по вид на операторите:

- 226 - на оператори, закупили дървесина на корен в България;
- 270 - на собственици на гори или с гори, предоставени им за управление, продаващи дървесина в България от временен склад за първи път;
- 41 - на вносители на дървесина и дървесни продукти, включени в обхвата на Регламента. Проверките на този вид оператори продължават да са на незадоволително ниво;

480 - на търговци на дървесина и изделия от дървесина.

Съставени са 49 предписания за отстраняване на пропуски при спазването на Регламента, а на 11 оператори са дадени устни указания. В РДГ - Стара Загора, е съставен един акт за нарушение на Регламент (ЕС) № 995/2010.

11. Проблеми при контрола и опазването на горските територии

- Слаба наказуемост на нарушителите - събираемостта (тя е от компетентността и на други институции) на сумите по влезлите в сила наказателни постановления е много ниска, което създава чувство на безнаказаност у нарушителите, а работата на служителите по контрол и опазване на горските територии се обезсмисля. Действащите заповеди

на ИАГ - № 1321 от 16.12.2016 г. и № 461 от 30.05.2017 г., с които се спи-ра достъпът на вписаните в публичния регистър по чл. 235 от ЗГ лесовъди и собствениците (ползвателите) на обекти по чл. 206 от ЗГ при дължими суми по влезли в сила НП, доведе до лек ръст - от 14 % за 2017 г. до 21 % за 2018 г. на събираемостта, но не решава въпроса със системните нарушители. Твърде нисък е броят на издадените присъди за престъпления, свързани с горското законодателство.

- В много РДГ има проблеми с организацията по задържане и продажбата на вещите - предмет на нарушенията и средствата, послужили за тяхното извършване. Броят на базите за съхранението им е недоста-тъчен. През последните 10 години има голямо отстъпление при задър-жането на коне като средство за извършване на посегателства в гори-те, което има пряка връзка с нарушенията в горските територии.

- За имотите с площ до 2 ха почти не се полагат грижи за опазването от страна на държавните предприятия.

- Дейностите по опазване на горските територии се извършват изця-ло от собствениците им (физически лица, юридически лица, сдружения, общини, ТП ДГС/ДЛС и 180 контролни звена към държавните горски предприятия). Неясен и противоречив обаче е един от основните тек-тове в Закона за горите - чл.187, ал.3, съгласно който „в горските тери-тории - собственост на физически лица, юридически лица и техни обе-динения, с обща площ до 2 ха включително, действията по ал. 2 се ор-ганизирант и финансирант от държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ“. На практика собствениците на малките поземлени имоти не извърш-ват никакви дейности по опазването им, а съответните териториални поделения също не упражняват законово определените си функции. От горите - собственост на физически лица, най-голяма част (над 90 %) представляват имоти с площ до 2 ха, най-често разпокъсани (Регионал-ните дирекции в Берковица, Ловеч и Велико Търново), и именно за те-зи райони се получават почти всички сигнали за извършени незаконни сечи в частни поземлени имоти. Има незаинтересованост на голяма част от собствениците на горски имоти (физически лица и общини) за опазването им.

- Недостатък е контролът върху дейността на регистрираните лесовъди на частна практика. Те избягват да съставят актове за наруше-ния и не изпълняват дадените им законови възможности по опазване на горските територии. Правомощията са дадени на 11 373 регистрира-ни (действащи) в публичния регистър на ИАГ лесовъди, от които 2201

са с висше и 9172 със средно лесовъдско образование, като над 4000 осъществяват дейност в недържавни горски територии. Това доведе до редица нарушения:

- лицата по чл. 235 от ЗГ често се възползват от некомпетентността на собствениците и занижават количеството на транспортираната дървесина в издадените превозни билети;

- манипулират превозните билети, като използват издадено редовно позволително за сеч, за да извършват незаконна сеч в съседни имоти държавна, общинска или на други физически или юридически лица собственост, като с последващи билети узаконяват незаконно добитата дървесина;

- частните лесовъди разполагат с работници и товарни превозни средства и са собственици на обекти по чл. 206 от Закона за горите. Срещу тези лица са изпращани сигнали до РП, но поради това, че по смисъла на Наказателния кодекс и Закона за горите те не са „длъжностни лица“, срещу тях не са образувани наказателни производства, а съставените им актове за административни нарушения се обжалват на всички инстанции;

- притежавайки законово по 3 контролни горски марки (КГМ), при задържане на някоя от тях работят необезпокоявано, независимо от установените груби нарушения и водените срещу тях досъдебни производства. Само в рамките на месец екипите в дирекция „Контрол по опазването на горските територии“ са задържали 3 КГМ, като две от тях са собственост на един и същ частнопрактикуващ лесовъд;

- ниска компетентност на завършилите средно лесовъдско образование в новосформираните паралелки в училища и вечерни курсове, което се отразява върху качеството на маркирането и върху цялостното състояние на горите и бъдещето им развитие.

Регионалните дирекции по горите не спазват дадените от Изпълнителната агенция по горите указания с писмо № ИАГ-14070/17.07.2018г., а именно:

- не се проверяват 2 пъти месечно обектите по чл. 206 от ЗГ, а там, където са извършени проверки, в повечето случаи те са непълни; не се проверяват камерите за осигуряване на непрекъснат запис, както и записите на автомобилите с постъпваща и експедирана дървесина. При 4454 действащи обекта проверките са 22 256 (средно по 5 за година);

- не се проверяват обектите за добив на дървесина - веднъж при издаване на позволителното за сеч и втори път при освидетелстването на сечищата. При издадени за 2018 г. 89 801 позволителни за сеч са извър-

шени 92 028 проверки (средно един път годишно);

- превозните билети се проверяват формално, без реални проверки на издадените последващи билети;

- не се вземат мерки срещу транспортирането на дървесина с товарни автомобили без монтирани и регистрирани в регионалните дирекции по горите GPS устройства за позициониране и проследяване;

- не се извършват проверки по цялата верига за дейността на фирмите - от дисциплината на ползване в сечищата до постъпването на дървесината в обектите по чл. 206 от ЗГ;

- често се транспортира дървесина от временен склад до местата за претоварване, без да бъдат маркирани с КГМ и без редовно издаден превозен билет;

- няма графици за работа на горските инспектори в тъмната част на денонощието;

- не се извършват съвместни проверки със служителите и мобилните екипи на държавните предприятия;

- проверките по ЗЛОД се провеждат само по време на лов, а не през нощта и в периода на забрана, когато са браконьерските прояви.

12. Предложения за подобряване на дейностите за контрол по опазването на горските територии

- Да се увеличи броят на проверките в обекти за добив на дървесина на 180 000 (минимум два пъти годишно).

- Да се увеличи броят на проверките в обекти по чл. 206 от ЗГ на 53 000 годишно (минимум по един път месечно).

- Да се предприемат стъпки за замяна с друго средство на ползваните десетилетия наред метални чукове, за маркиране на подлежащите за сеч дървета и дървесината преди нейното експедиране.

- За горските територии - собственост на физически или юридически лица и техни обединения, с площ до 2 ха включително, протоколът за освидетелстване на сечища да се подписва от горския стражар на ОУ, отговарящ за опазването на горските територии, в който попада имота.

- Да се прецизира срокът за сеч и извоз до временен склад в издаденото разрешително за сечите спрямо обема, сезона, пътната мрежа и други.

- Да се оптимизира броят на базите за съхранение на задържаната дървесина, като се предвиди необходима техника за товарене и транспортиране.

- Да се финализират проектите за изменение и допълнение на текстовете в основните закони и подзаконовата нормативна база (Закона за горите, Наказателния кодекс, ЗАНН, ЗОСИ и Наредба № 1/2012 г. за контрола и опазването на горските територии). Най-важните промени, предложени от дирекцията:

- забрана за издаването на превозни билети, в които не е посочен точен адрес и/или други данни за мястото на доставка или претоварване на дървесината;

- забрана за издаването на превозен билет за транспортиране на дървесина, добита без издадено позволително или разрешително за сеч;

- забрана за издаването на превозен билет за транспортиране на дървесина от временен склад, неутвърден с технологичен план;

- последващи превозни билети да се издават само за еднократно преместване (претоварване) на дървесината, транспортирана с превозни билети по чл. 211 от ЗГ, като при необходимост от многократно преместване на една и съща дървесина се допуска след изпращане на SMS съобщение от лицето, издаващо новите превозни билети, до дежурния телефон на РДГ, на чиято територия се намира дървесината;

- въвеждане на понятието превозен билет с "невярно съдържание", в който някои от данните за произхода, вида, количество, собственика и мястото на натоварване са неверни;

- спиране на достъпа до информационната система на ИАГ при констатирано нарушение до приключване на административното или наказателното производство;

- позволителните за сеч да се издават от РДГ/ДГС/ДЛС, а превозните билети (не е лесовъдска практика) да се издават само от служители на ТП ДГС/ДЛС/;

- въвеждане на онлайн наблюдение на данните от GPS устройствата на автомобилите транспортиращи дървесина;

- спиране на достъпа до информационната система на ИАГ, когато служители на ИАГ и/или РДГ не са допуснати до обекта или са допуснати, но не им е предоставен достъп до съответната документация и информация;

- спиране на достъпа, когато дейността на обекта е временно преустановена за повече от 30 календарни дни;

- забрана на транспортирането на дървесина и недървесни горски продукти с товарни превозни средства, които не са снабдени с GPS устройство и нерегистрирани в електронния регистър на ИАГ;

- въвеждане на ограничение, като според професионалния опит на

лесовъда да се определя броят на разрешителните за сеч, които може да издаде. За фирмите ползватели спрямо обема на работата да се определя броят на лесовъдите и работниците, с които трябва да разполага;

- маркиране на възобновителните сечи във високостеблените гори да се извършва само от лесовъди с висше лесовъдско образование.

ГОРСКА ПОЛИТИКА

1. Стратегическо планиране

В тази област през отчетния период са извършени следните по-важни дейности:

- Разработен и одобрен е Национален план за действие за енергия от горска биомаса, 2018-2027 година.

- Изготвена и е одобрена Годишната програма на ИАГ с цели и дейности за 2018 г. и е изготвен отчет за изпълнението на Програмата на ИАГ за 2017 година.

- Предоставена е информация за горите и горското стопанство за изготвяне на Годишната програма на МЗХГ с цели и дейности за 2018 г. и за отчета на Годишната програма на МЗХГ за 2017 година.

- Изготвена и представена е информация за годишния отчетен доклад на Министерски съвет за състоянието на администрацията.

- Изготвена и предоставена е информация за горския сектор в рамките на компетентността на ИАГ за изготвяне на Годишния доклад за състоянието и развитието на земеделието (Аграрен доклад) за 2017 година.

- Стартира изготвянето на Стратегия за укрепване на ролята на аграрния сектор в биоикономиката от работна група, определена със Заповед № РД09-679/27.07.2018 г. на министъра на земеделието, храните и горите с представители от ИАГ.

- На заседание на Националния съвет по биологично разнообразие към МОСВ е приет План за действие за малкия креслив орел.

2. Законодателни инициативи и усъвършенстване на нормативната база в горския сектор

В периода 01.01.2018-31.12.2018 г. юрисконсултите от дирекция „Административно-правно обслужване и човешки ресурси“ са участвали в изготвянето на проекти на нормативни актове, както следва:

- изменение на Закона за горите, прието със Закон за изменение и

допълнение на Закона за посевния и посадъчен материал (обн. ДВ, бр. 17 от 23.02.2018 г.);

- изменение и допълнение на Закона за горите, прието със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 83 от 09.10.2018 г.);

- изменение на Закона за лова и опазване на дивеча (обн. ДВ, бр. 61 и 77 от 2018 г.);

- проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД), който е изпратен в МЗХГ за внасяне в Министерския съвет за одобряване;

- проект на Постановление № 224 на Министерския съвет от 17.10.2018 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗЛОД (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018 г.);

- Постановление № 163 от 06.08.2018 г. на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Изпълнителната агенция по горите (обн. ДВ, бр. 66 от 10.08.2018 г.);

- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 31.07.2014 г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им (обн. ДВ, бр. 19 от 2.03.2018 г.);

- проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 30.01.2012 г. за контрола и опазването на горските територии;

- изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2011 г. за сечите в горите;

- изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 12 от 16.12.2011 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди;

- проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за възлагане на изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти;

- проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2012 г. за условията и реда за регистрация на горски разсадници, както и за производство на фиданки в горските разсадници - държавна собственост;

- проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 14 от 27.10.2005 г. за условията и реда за издаване на разрешителни за въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни дървесни, храстови и ловни видове в природата и отчитане на мнението на обществе-

ността в района на повторно въвеждане;

- проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2012 г. за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и внос;

- проект на Правила за здравословни и безопасни условия на труд в горските територии.

3. Еврокоординация и международно сътрудничество

През първата половина на 2018 г. Република България е за първи път Председател на Съвета на Европейския съюз. В тази връзка екип от ИАГ ръководи работата на Работната група по горско стопанство (РГГС) към Съвета на Европейския съюз. Организираны и проведени са 6 заседания на Работната група, в рамките на които е извършена основната работа по изготвяне на документите за участието на ЕС в 13-та сесия на Форума на ООН за горите. По време на сесията, поведена на 07-11.05.2018 г. в Ню Йорк, Европейският съюз е представляван от България, като участие в Министерския сегмент на сесията взе министърът на земеделието, храните и горите. Втората основна тема, разисквана в рамките на РГГС, е подготовката на ЕС за участие в Кръгла маса за подновяване на преговорите по приемане на Правнообвързващо споразумение, инициатирано от политическия процес „Горите на Европа“. Стартира също така подготовката за участие на ЕС в 24-та сесия на Комитета по горско стопанство към Организацията по прехрана и земеделие (FAO).

В рамките на Председателството на Съвета на Европейския съюз ИАГ/МЗХГ е домакин на регулярната неформална среща на директорите от горското стопанство, която е успешно проведена на 11-12 април 2018 г. в София и на територията на ПП „Рилски манастир“, с участието на представители от 22 държави членки. Със съдействието на ЮЗДП - Благоевград, е залесена Европейска гора на надеждата.

Като част от програмата на Председателството ИАГ е представен в международната конференция „Междусекторна работа за намаляване на обезлесяването и увеличаване на горските територии - от цели към действия“, организирана от Сътрудничеството за партньорство по горите на 20-22.02.2018 г. в централата на FAO в Рим, Италия.

Експерти от ИАГ активно участваха в заседанията и на следните ра-

ботни форуми към Европейската комисия:

- Постоянен комитет по горско стопанство - редовно са изготвяни указания за заседанията на Комитета; взето е участие в едно заседание, на което е изнесена презентация за програмата на Българското председателство в областта на горите, представени са позициите на страната по съответните теми от дневния ред и са изготвени отчети за дискутираните проблеми и позициите на останалите държави членки. Попълнен е въпросник във връзка с междинната оценка за изпълнение на Стратегията на ЕС за горите.

- Комитет по прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията (FLEGT) - изготвяни са указания за заседанията и е взето участие в 2 заседания на Комитета.

- Постоянна работна група „Законодателство в областта на семената и растителния размножителен материал (горски репродуктивен материал)“ - взето е участие в едно работно заседание.

- Работна група по горска статистика и горски сметки към Европейската комисия - предоставяна е информация за наличните данни за горското стопанство в България и са изготвяни позиции по предлаганите от ЕК промени във въпросниците за горите.

- Работна група за наблюдение и оценка на Общата селскостопанска политика - участие в среща, проведена на 08.02.2018 г. в Брюксел, Белгия.

Основните теми, поставени и разглеждани на тези форуми през 2018 г., са:

- Дейности в изпълнение на Решението от извънредната Министерска конференция за опазване на горите в Европа.

- FLEGT Доброволни споразумения между ЕС и Хондурас и СР Виетнам.

- Конференция на ООН за климатичните промени - COP 24 (02-04 декември 2018 г., Катовице, Полша).

- Средносрочен преглед на Стратегията на ЕС за горите.

- Информационна система за горите в Европа - FISE.

- Състояние на популацията на корояда в Европа.

- Интегриране на опазването на природата в устойчивото управление на горите (мрежата INTEGRATE).

- Горска педагогика.

Допълнително ИАГ изготвя и представя чрез МЗХГ пред Министерския съвет рамкови позиции по проекти на законодателни документи на ЕС и друга информация, свързана с вземане на стратегически ре-

шения в горския сектор, в рамките на работните форуми на Европейския съюз. Експерти на ИАГ участват в междуведомствените Работна група 7 „Земеделие“, Работна група 14 „Енергетика“ и Работна група 20 „Околна среда“ за координация по въпросите на Европейския съюз.

Във връзка с необходимостта от предоставяне на информация към организации на ЕС и други международни организации са осъществени следните дейности:

- Попълнен и изпратен въпросник на „Горите на Европа“ за докладване по Качествените индикатори за устойчиво управление на горите и изготвен Национален отчет за мерките, предприети от страните в изпълнение на Решението на Министрите от Осло: Европейски гори 2020.

- Попълнен и изпратен въпросник към звеното за връзка на „Горите на Европа“ за „Проучване на текущото състояние на прилагането на мерките за адаптация в паневропейския регион“ в рамките на участието на ИАГ в Експертна група „Адаптация към климатичните промени“.

- Предоставяне на данни за Съвместния въпросник за горския сектор (JFSQ) и Въпросника за Европейски горски сметки (EFA) към Националния статистически институт и EUROSTAT.

- Изготвяне на Оценката на горските ресурси (FRA 2020) за ФАО/ООН в електронната система на ФАО.

- Участие в Регионалната работна среща за Европа, Северна Америка, Кавказ, Централна Азия за оценка на горските ресурси, FRA 2020, ФАО/ООН.

- Изготвяне и изпращане на количествената оценка на горските ресурси за процеса „Горите на Европа“.

В областта на развитието на двустранното и международното сътрудничество са извършени следните основни дейности:

- Поддържане на контакти и обмен на информация с държавите от Балканския полуостров по отношение на горското и ловното законодателство и тяхното прилагане.

- Организиране и участие на работно посещение на група от 20 германски лесовъди от Екологично ловно дружество на Баден-Вюртемберг в България.

- Организиране и участие в работно посещение на заместник-директора на Семеконтролната станция - Тайзендорф, Бавария, и среща с експерти от ИАГ във връзка с възможностите за събиране на семена от турска леска в България.

- Участие в работна среща и представяне на информация за горския

сектор във връзка с финансираната от Япония „Инициатива за сътрудничество в Западните Балкани“.

- Организиране и участие в работно посещение с представители на горската администрация на Република Северна Македония.

- Организиране и участие в срещи с представители на Световната банка и на консултантите за изготвяне на Националната стратегия за адаптация към климатичните промени в сектор „Гори“.

- Предоставяне на информация за законодателството в областта на добива и търговията с дървесина и продукти от дървесина по заявка на горската администрация на Република Южна Корея.

- Предоставяне на информация и участие в подготовката (съвместно с дирекция ЕКМО/МЗХГ) за участие на министър Румен Порожанов във втората среща на високо равнище на Координационния механизъм за сътрудничество в областта на горите между Китай и страните от Централна и Източна Европа, проведена се на 14-15 май, 2018 г. в Белград, Р Сърбия. Срещата е организирана в два формата - Конференция на министрите, в която взе участие по-голяма част от министрите на държавите в механизма, и провеждане на успоредни семинари на представители на научните среди от горепосочените държави. Основна тема на конференцията на министрите е „Климатичните промени и горското стопанство през XXI век“.

- Отново в рамките на 16+1 е осъществена кореспонденция и координация със заинтересованите страни от България и техния интерес за участие в научен семинар на тема „16+1 СЕЕС в ролята им за мултифункционално и устойчиво управление на горите за постигане на климатичен неутралитет“. Семинарът се състоя в Катовице, Полша, като част от събитията от 24-та Конференция на страните по Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (COP 24) в периода 02-14 декември 2018 година.

- Осъществена е комуникация със заинтересованите страни от България за участие в семинар „Многоцелево управление на горите за екологично бъдеще - от наука до промишленост“ - част от специалните събития на четвъртия Международен конгрес на залесените гори в Пекин, Китай, на 23-25 октомври 2018 година.

4. Изпълнение на стратегически дейности и приоритети в горския сектор чрез проекти, финансирани от ЕС и други международни донори

На заседания на Постоянната работна група за предварително разглеждане на проектни предложения, определена със заповеди

№ 289/08.02.2016 г. и № 385/24.04.2018 г. на ИАГ, са разгледани общо 17 проектни идеи и предложения, подадени от РДГ и специализираните териториални звена. Изготвени са съответните писма за отказ или подкрепа.

На заседания на комисията за разглеждане на проектни предложения, определена със Заповед № 1013/10.11.2017 г. на ИАГ, са разглеждани 5 проектни предложения (за кандидатстване по ОПОС), подадени от дирекциите на природните паркове. Изготвени са съответните писма за подкрепа.

Стартирали през 2018 г. проекти

Започна изпълнението на проекта „Повишаване на капацитета на служителите на ИАГ за изпълнение на контролни функции по управление на горите“ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансиран от Европейския социален фонд. Основни дейности по проекта са организирането и провеждането на три обучения: Разработване и прилагане на областните планове за развитие на горските територии; Съвременни природосъобразни методи за стопанисване на горите; Прилагане на Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 година. Проведена е обществена поръчка с три обособени позиции за избор на изпълнители за организирането и провеждането на обученията. Участниците са класирани и предстои подписване на договори със съответните фирми изпълнители и стартиране на организирането на обученията.

Текущо изпълнявани през 2018 г. проекти

● „Опазване на ключовите горски местообитания на малкия креслив орел (*Aquila romana*) в България“ по програма LIFE на ЕС. Екипът по проекта изготви и представи Трети доклад за напредъка, приет от Секретариата на Програмата, постигнато е удължаване на срока за изпълнение на проекта с една година, последвано от анексиране на Споразумението за партньорство, изготвено и подписано е Споразумение за защита на личните данни, подпомогната е организация на регионалните съвещания по стопанисване на издънкови дъбови гори, проведено е обучение по Заарландския метод и лесовъдство за непрофесионалисти и са организирани три заседания на Надзорната група по проекта. Изготвеният План за действие за малкия креслив орел е приет на заседание на Националния съвет по биологично разнообразие, утвърдена е и Методика за инвентаризация на мъртвата дървесина. Подпомог-

ната е организацията на посещение на делегация от Латвия в България, текущо са предоставяни консултации по ПРСР 2014-2020 г. на потенциални бенефициенти, а в изпълнение на мярка 657 от програмата на Правителството са предоставени изготвените слой и методика за изчисление на възможни компенсаторни плащания по подмярка 15.1 от Програмата. Особено внимание е обърнато на обучението за представители на РДГ по прилагане на подмярка 8.3 от ПРСР 2014-2020 г., като в допълнение са засегнати и подмерки 8.4. и 8.6. По време на една от срещите на екипа по проекта стартира разработването на After life консервационен план, като в резултат от съвместната работа е изготвена, подадена и одобрена проектна идея за надграждане на проекта. Представители на ИАГ участват в международния семинар за ловните прелетни видове. Успешно е проведено петото издание на кампанията „Аз пазя горите и орлите на България“, отпечатани са брошура за горите, „Определител за птиците“ и други По мониторинга на изпълнението е организирана проверка на Секретариата на Програмата и е извършен одит на проекта за дейностите и разходите до средата на 2018 година.

● „Регионални политики за устойчива биоенергия - BIO4ECO“ по програма INTERREG EUROPE. Със заповед № 151/19.02.2018 г. на изпълнителния директор на ИАГ е одобрен Националният план за действие за енергия от горска биомаса 2018-2027 г., след проведено обществено обсъждане. Организирана е Петата среща на заинтересованите страни (септември 2018, г. в курортен комплекс „Боровец“) за дискутиране на изпълнението на заложените в плана приоритети и за обсъждане на необходимите мерки за популяризиране на документа. На международно ниво е взето участие с презентации в опознавателно посещение (април 2018 г., гр. Йоенсу, Финландия) и в тематичен семинар, опознавателни посещения и заседание на Управителния съвет по проекта (септември 2018 г., Париж, Франция). Изготвени, отпечатани и разпространявани са брошура и книга с Националният план за действие за енергия от горска биомаса.

● „Сътрудничество за усъвършенстване на управленските практики, свързани с въздействието на земеползването върху водния режим в басейна на река Дунав“, Сагао-D, по транснационална програма „Дунав - 2014-2020“ на ЕС. В рамките на проекта са изпълнени редица теренни дейности в пилотната област на проекта - водосбор „Очиндолска река“, с участие на експерти от ИАГ, РДГ - Берковица, ДГС - Мездра и ДПП „Врачански Балкан“. Проведени са срещи със заинтересовани страни и демонстрация на системата за откриване и оповестяване на горски пожари на територията на ПП „Врачански Балкан“, с участие на Работна

група от Румънското горско предприятие „Ромсилва“. При изпълнение на проекта се извършват дейности, свързани с контрола на ерозията, овладяване на поройната активност, контрола на горски пожари, определянето и ролята на буферния „зелен“ пояс около населените места и други.

- „Възстановяване и опазване на алувиални гори от хабитат *91E0 в защитени зони по НАТУРА 2000 и моделни територии в България“ - LIFE 13 NATBG000801. Проектът има за цел да възстанови приоритетни местообитания от типа 91E0 „Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*“. Възстановяването и опазването на естествени крайречни гори от местни видове е извършено около реките Дунав и Марица. В рамките на проекта са възстановени 481 дка естествени крайречни гори (от природно местообитание тип 91E0*). Край р. Марица възстановената площ е 240 дка гори от местни видове в две защитени зони от „Натура 2000“. На мястото на хибридните тополи са залесени около 70 000 фиданки от местни видове - черна топола, полски бряст, летен дъб, бяла и черна елша и полски ясен. В защитена зона „Мартен-Ряхово“, край Русе, също са възстановени над 240 дка крайречни гори, като са залесени фиданки от бяла върба и черна топола.

Приключили през 2018 г. проекти

- „Изпитване на клонове тополи от страни членки на ЕС за производство на биомаса (бързорастящи видове)“ - проект с цел реализиране на доброволно партньорство с възможност за частично финансиране на дейности от страна на водещия партньор Баварска семеконтролна станция - Тайзендорф, Германия.

Обучения, участие в експертни съвети, работни групи и други

В рамките на това направление са извършени следните по-важни дейности:

- В периода 30.04.-15.06. са проведени 39 обучения по стопанисването на горите, с участието на експерти и специалисти от Изпълнителната агенция по горите и нейните структури и специализираните териториални звена, държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, държавните горски и ловни стопанства, общински горски структури, частнопрактикуващи лесовъди и други. Обученията са за следните направления и теми:

- Възобновителни сечи във високостъблени широколистни гори -

стопанисване на букови, дъбови и липови гори; прилагане на неравномерно-постепенната сеч; отглеждане на възобновените участъци.

- Възобновителни сечи в издънкови гори за превръщане в семенни - представяне на регионални практики и възгледи за бъдещето им стопанисване; особености при провеждането на постепенно-котловинна, групово-постепенна и неравномерно-постепенна сеч; непригодността на краткосрочно-постепенната сеч за дъбовите гори; отглеждане на подраста чрез изсичане на издънки и подрязване „на пънче“ на семенния подраст в отворени котли при възобновителна сеч; разглеждане и дискутиране на резултати от прилагане на различни лесовъдски системи в издънковите дъбови гори (включително сечи за нискостъблено и средностъблено стопанисване).

- Отгледни сечи във високостъблени гори - провеждане на отгледни мероприятия в букови и смесени широколистни високостъблени насаждения; отглеждане на млади насаждения без материален добив; провеждане на система от сечи за индивидуално производство на висококачествена дървесина; отгледни сечи в издънкови гори, превърнати в семенни - дискусия и наблюдения върху осветления и прочистки (специфика и честота).

- Здравословно състояние на иглолистния дървостой - начини, методи и срокове за ограничаване на разпространението на насекомни и гъбни вредители по иглолистните култури; корояди в боровите гори и провеждане на санитарни сечи; възобновяване на откритите площи след извеждането на санитарни или принудителни сечи в горите, повредени от биотични и абиотични фактори; трансформация на иглолистни култури с изкуствен произход в гори с естествен произход чрез естествено възобновяване, подпомагане на възобновяването и залесяване; обсъждане и коментари по практическото изпълнение на „Обобщените указания за стопанисване на иглолистните бял и чер борови култури“, дадени с писмо с изходящ № ИАГ-12213 от 28.06.2017 г.; практическо приложение на дадените указания с писмо с рег. индекс 91-102/18.01.2018 г. на зам.-министъра на земеделието, храните и горите за възстановяване на увредени гори от болести, вредители и природни въздействия.

- Голи сечи с издънково естествено възобновяване в акациеве гори - маркиране, сеч и мероприятия за подпомагане на естественото издънково възобновяване; трудностите и икономическата неефективност при маркиране на смесени гори с преобладаване на акация.

- Маркиране на насаждения съгласно изискванията и целите на съответната сеч, определени с Наредба № 8 за сечите в горите - избор на подходящи лесовъдски мероприятия при различни функционални предназначения; проектиране на подходящи съвременни технологии при добива на дървесина и нейното оползотворяване; техническо изпълнение на маркирането; определяне на таксационни показатели на насажденията, използване на метода на Битерлих и изготвяне на документацията при планирането и маркирането на лесосечния фонд.

- Междинни резултати от опити с тополи от различни клонове с цел създаване на култури за биомаса за производство на енергия и опити с върби за производство на биомаса.

- Екосистемни ползи в горите.

- Горската сертификация - същност и приложение.

- Прилагане на нормативните актове и допълнително дадените указания в областта на стопанисване на горите.

- Състояние и бъдещи мероприятия в географска култура, създадена върху площ на бивш горски разсадник от Опитната станция по дъбовите гори - Бургас.

- Анализ на констатираните пропуски и нарушения при извършените проверки по стопанисване на горите.

● Провеждане на две заседания на Експертен съвет, свързани с приемане на Националния план за действие за енергия от горска биомаса по проект „Регионални политики за устойчива биоенергия - BIO4ECO“, по програма INTERREG EUROPE.

● Провеждане на заседания на Експертни съвети за разглеждане и приемане на отчета за изпълнение на втория етап на темата „Интегрирано изследване на устойчивостта и управлението на горите в средиземноморския регион - INFORMED“ и за приемане на „Методика за измерване на количеството и характеристиките на мъртвата дървесина и биотопните дървета в горски екосистеми“, разработена по проект „Опазване на ключовите горски местообитания на малкия креслив орел (*Aquila pomarina*) в България“;

● Осигуряване на експертно участие на служители от ИАГ в следните работни форуми:

- 4 заседания на Висшия експертен екологичен съвет към МОСВ, на Междуведомствена комисия за приемане на екологични оценки и едно заседание на Националния съвет за биологично разнообразие.

- Комитета за наблюдение по ОП „Околна среда 2014-2020“.

- Координационния съвет по водите.
- Координационния съвет по климата;
- Комитета за наблюдение на ПРСР 2014-2020 г.
- Тематичната работна група за разработване на правила за прилагане на подмярка 1.1 от ПРСР 2014-2020 г. и критерии за подбор и оценка на проектни предложения. В допълнение, представители на ИАГ активно подпомогнаха УО на ПРСР при разработването на насоки и методики по „Горски мерки“.
- Работната група за обсъждане на Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие, към МОСВ;
- Националният експертен съвет по изменение на климата към МОСВ.
- Междуведомствената работна група по координация на изпълнението на Националния план за действие за изменение на климата към МОСВ.
- Експертната група 10 „Селско, горско, рибно стопанство и ветеринарна медицина“ към НАПОО.
- Експертната работна група по въпросите на отчитане на емисиите от сектор „Земеползване, промени в земеползването и горското стопанство“, LULUCF.
- Националният съвет по горите към министъра на земеделието, храните и горите.
- Работната група за изготвяне на Стратегия за укрепване на ролята на аграрния сектор в биоикономиката.

ЛОВНО СТОПАНСТВО И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

За периода 01.01.-31.12. 2018 г. в съответствие със задачите и функциите на дирекция „Ловно стопанство“ е извършена следната дейност по стопанисването и ползването на дивеча в страната:

- Участие в заседания на комисиите в 44-то Народно събрание и на първо четене в пленарна зала по изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД).
- Участие в работна група по изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗЛОД.
- Участие в работна група по разработване на изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2009 г. за условията за отглеждане на космат и

пернат дивеч в животновъдни обекти, съобразени с неговите физиологически и поведенчески особености.

- Участие на експерти от дирекцията в организирането и провеждането на изложението „Природа, лов и риболов“ 2018 г. в Пловдив.

- Организиране на участието в четири ловни изложения - в Дортмунд, Залцбург, Москва и Атина, в резултат на което са постигнати редица договорености за ловен туризъм през настоящия сезон.

- Участие на експерти от дирекцията в заседанията на междуведомствени работни групи съвместно с МОСВ и НПО по изпълнението на Плана за управление на мечката и дивата коза в страната.

- Съвместно с БАБХ и Центъра за Оценка на риска по хранителната верига са проведени срещи по въпросите за превенция по проникването на африканската чума по свинете в страната.

- Участие в организирането и провеждането на 5 заседания на Ловния съвет.

- Медийни изяви на експерти от дирекцията в телевизионни и радиопредавания по въпроси, свързани с ловното стопанство.

- Участие в проверки по изпълнението на договорите, с които се предоставя стопанисването и ползването на дивеча на ловните сдружения.

- Изготвяне на анализ и доклад до министъра на земеделието, храните и горите за резултатите от проверките по изпълнение на договорите за съвместна ловностопанска дейност в 22 държавни ловни стопанства.

- Изготвяне на анализ и доклад до министъра на земеделието, храните и горите за резултатите от проверките по изпълнение на договорите за стопанисване и ползване на дивеча в 32 дивечовъдни участъка към държавните горски стопанства.

- Издаване на 9 разрешителни за научноизследователска дейност.

- Провеждане на курсове и изпити за придобиване на право на лов в 71 ловни сдружения.

- Провеждане на курсове и изпити за придобиване на право на подборно ловуване в 16 ловни сдружения.

- Издаване на 156 билета за лов на чуждестранни граждани.

- Участие в категоризирането на 83 ловни бази в ДЛС и ДГС.

- Участие на експерти от дирекцията в тематични и специализирани проверки по изпълнението на ловностопанските мероприятия и на договорите в ловните сдружения.

КАСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ЧУЖДИТЕ СРЕДСТВА И УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТТА НА ИАГ

През 2018 г. усилията на дирекция „Финансово-стопански дейности“ на ИАГ са насочени за изпълнение на поставените цели в областите бюджет, счетоводство и управление на собствеността по целите:

- Финансово осигуряване на дейността на ИАГ, РДГ и специализираните териториални звена (СТЗ) и провеждане на последователна политика на ефективност, ефикасност и икономичност при разходване на средствата по бюджета и средствата по програми на ЕС и други международни донори.

- Управление на бюджетния процес - изготвяне на „Правила за бюджетния процес“ и финансово управление и контрол в ИАГ, РДГ и СТЗ; прилагане на единна счетоводна методология; въвеждане и спазване на амортизационна политика (амортизация на ДМА).

- Провеждане на ефективна политика за професионално развитие на служителите от ИАГ, РДГ и СТЗ.

Бюджет

С ПМС № 332/22.12.2017 г. за изпълнение на Държавния бюджет на Република България за 2018 г. в общите разходи по бюджета на Министерството на земеделието, храните и горите са утвърдени две програми за ИАГ в рамките на политиката „Съхраняване и увеличаване на горите и дивеча“ - Програма „Специализирани дейности в горските територии“ и Програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозащита“.

Отчетът за степента на изпълнение на утвърдената политика на Изпълнителна агенция по горите съдържа информация за събраните приходи и всички разходи по програмите.

Отчетът за всяка една отделна програма съдържа консолидирана информация за извършените разходи през 2018 година.

I. Отчет на основните параметри на бюджета на ИАГ

Програма „Специализирани дейности в горските територии“

Финанси и финансово управление

Във връзка с изпълнение на целите, свързани с финансовото осигу-

ряване на дейността на ИАГ, РДГ и СТЗ, и провеждане на последователна политика на ефективност, ефикасност и икономичност при разходване на средствата по бюджета и средствата по програми на ЕС и други международни донори, са извършени следните дейности:

- На база на утвърдения бюджет за 2018 г. от МЗХГ са изготвени и утвърдени бюджетите на ЦА, РДГ и СТЗ.

- Текущо са изготвяни и представяни в МЗХГ ежемесечни, тримесечни и годишни обобщени отчети за касово изпълнение на бюджета, за средствата от ЕС и за чуждите средства.

- В определените срокове в МЗХГ са представени тримесечни и годишни обобщени оборотни ведомости за системата на ИАГ.

- Изготвен е и е представен на МЗХГ отчет за степента на изпълнение на политиката и програмите на ИАГ.

- При изготвянето на отчетите за касово изпълнение, оборотните ведомости и отчети за степента на изпълнение на политиката и програмите на ИАГ е спазена методологията на отчетността на Министерството на финансите и даваните периодично през годината указания от Министерството на земеделието, храните и горите.

- Разходите по бюджета са осъществявани чрез системата за разплащания в бюджетните организации СЕБРА.

- Изготвената през февруари 2018 г. бюджетна прогноза на Агенцията за периода 2019-2021 г. е актуализирана през август и е представена на МЗХГ в определените срокове.

- В определените срокове са изготвени необходимите предложения до МЗХГ за корекции по бюджета на ИАГ.

Методология

За изпълнение на целите, свързани с разработване и прилагане на единна методология по счетоводство, управление на бюджетния процес и финансово управление и контрол в ИАГ, РДГ и СТЗ дирекцията актуализира и разработи:

- Указания за изпълнение на бюджета на Изпълнителната агенция по горите за 2018 г.

- Усъвършенстване на внедрения счетоводен програмен продукт „Кonto 66“, разработено е равнието „сметка - параграф“.

Стопанисване и управление на собствеността

През 2018 г. за осигуряване на ефективно и ефикасно стопанисване и управление на държавната собственост, предоставена на ИАГ, РДГ и СТЗ, дирекцията изпълни следните задачи:

- Основните задължения, свързани със стопанисването и управлени-

ето на собствеността на ИАГ и нейните структури - изготвяне на проекти на актове за разпореждане с недвижимо имущество, окомплектоване на преписки до областни управители за актуване на имоти, които не са горски територии и са предоставени за управление на ИАГ.

- Със заповед № 979/01.11.2018 г. на изпълнителния директор на ИАГ са оптимизирани дейностите и контролът по ползването и експлоатацията на служебните автомобили.

- Събрана е база данни за застрахованата движима и недвижима собственост, предоставена за управление на ИАГ и нейните структури.

- Осигурено е финансиране за капиталовите разходи на ИАГ и е осъществяван текущ контрол при усвояването им.

- Организирано е съхраняването и стопанисването на имуществото на ИАГ.

1. Отчет на приходите

През 2018 г. в ИАГ са отчетени приходи на обща стойност 14 682 686 лв. както следва:

- Приходи от държавни такси по Закона за лова и опазване на дивеча и по Тарифата за таксите, приета с ПМС № 41/2013 г.; ПМС № 283, които за отчетния период са в размер на 7 433 903 лева.

- Постъпленията от продажба на нефинансови активи - транспортни средства, нематериални дълготрайни активи (сервитути) и земя (§ 40-00)

Таблица 6

Отчет на приходите по бюджета на ИАГ (лева)

ПРИХОДИ	Закон	Окончателен бюджет
Общо приходи:	9 740 000	14 682 686
<i>Данъчни приходи</i>		
<i>Неданъчни приходи</i>	9 740 000	14 682 686
Приходи и доходи		
от собственост	2 326 000	204 335
Държавни такси	6 844 000	7 433 903
Глоби, санкции		
и наказателни лихви	644 000	662 928
Други	-74 000	6 315 408
<i>Помощи, дарения и други</i>		66 112
<i>безвъзмездно получени суми</i>		

възлизат на 6 302 531 лв., в т.ч. са преписки по § 123 по отменения Закон за горите в размер на 167 309 лева.

- В резултат на изпълнение на контролните функции на Агенцията, вменени ѝ със Закона за горите, са реализирани приходи по влезли в сила наказателни постановления и от продажба на отнети в полза на държавата вещи в размер на 662 928 лева.

- Във връзка със сключени споразумения за сътрудничество, дарителска кампания и дарения от донорска програма по проект на WWF - „Дунавско-Карпатска програма“ - България, дирекциите на природните паркове отчитат по § 45-00 - Помощи и дарения от страната, приходи от 66 112 лева.

В процентно изражение изпълнението на приходната част на бюджета за 2018 г. е 108.62 %.

2. Отчет на разходите

Определените за 2018 г. с ПМС №332/22.12.2017 г. разходи на ИАГ за изпълнение на Бюджетна програма „Специализирани дейности в горските територии“ и Бюджетна програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозащита“ са 25 464 300 лева.

Извършените разходи към 31.12.2018 г. по уточнен план и касов отчет възлизат на 26 182 590 лева.

Таблица 7

Отчет на разходите по области на политики и бюджетни програми

Класификационен код	РАЗХОДИ (лева)	Закон	Окончателен бюджет
	Общо разходи по бюджета на ПРБ	24 655 300	26 182 590
2200.03.00	Политика в областта „Съхраняване и увеличаване на горите и дивеча“	24 655 300	26 182 590
2200.03.01	Бюджетна програма „Специализирани дейности в горските територии“	19 655 300	22 359 090
2200.03.02	Бюджетна програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозащита“	5 000 000	3 823 500

2.1. Разходи за персонал

Първоначално утвърдените от МЗХГ разходи за персонал на Агенцията са 14 496 000 лв. за 1642 щатни бройки по Устройствения правилник на Агенцията (ПМС № 334/29.12.2017 г., изм. и доп. в ДВ, бр.2/03.01.2018 г.)

Утвърдената численост на персонала към 31.12.2018 г. по Устройствения правилник на агенцията (ПМС № 288/11.12.2018 г., изм. и доп. в ДВ бр.104/14.12.2018 г.) е 1409 щатни бройки, за които е осигурен фонд в размер на 14 940 470 лева.

По отчетни данни към 31.12.2018 г. заетите щатни бройки в ИАГ и структурите са 1031, в т.ч.:

- служители по трудови правоотношения - 585;
- служители по служебни правоотношения - 446;

Средната брутна работна заплата за годината възлиза на 10 881 лв., а месечната - 907 лева.

Таблица 8

Разходи за персонал по показатели

Показатели	Закон 2018 г. <i>(лева)</i>	Уточнен план 2018 г. <i>(лева)</i>	Отчет към 31.12.2018 г. <i>(лева)</i>	Изпълне- ние <i>(%)</i>
	1	2	3	4=3/2
1. Разходи за персонал (заплати, други възнаграждения и осигурителни вноски)	14 496 000	14 940 470	14 940 470	100.00

В изпълнение на Закона за държавния бюджет и Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация за заплати в ИАГ, РДГ и СТЗ по Уточнения план за 2018 г. по § 01-00, § 02-00 и §05-00 са одобрени 14 496 000 лева:

Изразходваните средства за персонал за отчетния период общо са 14 940 470 лв., в т.ч.: по § 01-00 - 11 109 149 лв.; по § 02-00 - 848 877 лв., в т.ч. 410 654 лв. са обезщетения по Кодекса на труда и Закона за държавния служител; по § 05-00 - 2 982 444 лева.

Заплати за персонала: централната администрация на ИАГ - 2 023 497 лв.; регионалните дирекции по горите - 7 585 504 лв.; специализираните териториални звена - 1 500 148 лева.

2.2. Разходи за издръжка

Разходите за „Издръжка и други текущи разходи“ на ИАГ и териториалните структури за отчетния период възлизат на стойност 6 657 054 лева.

Таблица 9

Разходи за издръжка по показатели

Показатели	Закон 2018 г. (лева)	Уточнен план 2018 г. (лева)	Отчет към 31.12.2018 г. (лева)	Изпълне- ние (%)
	1	2	3	4=3/2
Разходи общо, в т. ч.:	24 655 300	26 182 590	26 182 590	100.00
Издръжка и други текущи разходи				
Бюджетна програма „Специализирани дейности в горските територии“	5 159 300	6 657 054	6 657 054	100.00

2.3. Разходи за инвестиции (капиталови разходи)

През отчетния период са извършени инвестиции (капиталови разходи) в размер на 523 940 лв. по параграфите:

- § 51-00 - основен ремонт на дълготрайни материални активи - 35 908 лв.;
- §§ 52-04 - придобиване на транспортни средства - 452 104 лв.;
- §§ 52-05 - придобиване на стопански инвентар - 5 940 лв.;
- §§ 52-06 - изграждане на инфраструктурни обекти - 29 899 лева.

През май и декември 2018 г. е подменена част от амортизирания автомобилен парк в регионалните дирекции по горите и специализираните териториални звена, като са закупени 20 нови високопроходими ав-

Капиталови разходи по показатели

Показатели	Закон 2018 г. <i>(лева)</i>	Уточнен план 2018 г. <i>(лева)</i>	Отчет към 31.12.2018 г. <i>(лева)</i>	Изпълне- ние <i>(%)</i>
а	1	2	3	4=3/2
КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ ОБЩО		523 940	523 940	100.00
по §§ 51-00 основен ремонт на дълготрайни материални активи		35 908	35 908	100.00
по §§ 52-04 придобиване на транспортни средства		452 104	452 104	100.00
по §§ 52-05 придобиване на стопански инвентар		5940	5940	100.00
по §§ 52-06 изграждане на инфраструк- турни обекти		29 899	29 899	100.00

томобили на обща стойност 452 104 лв., в т.ч.:16 - за регионалните дирекции по горите; 4 - за специализираните териториални звена.

Програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесо-защита“

Разходите за издръжка по Програмата са на стойност 3 823 500 лева.

Разходите са осъществявани чрез утвърдените бюджети на регионалните дирекции по горите суми за инвентаризация на горските територии.

Разходи по Програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозащита“ по показатели

Показатели	Закон 2018 г. (лева)	Уточнен план 2018 г. (лева)	Отчет към 31.12.2018 г. (лева)	Изпълне- ние (%)
	1	2	3	4=3/2
ОБЩО РАЗХОДИ в т.ч.:	24 655 300	26 182 590	26 182 590	100.00
Издържка - § 10-00				
Бюджетна програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозащита“	5 000 000	3 823 500	3 823 500	100.00

II. Касово изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз

1. Средства от кохезионния и структурните фондове към НФ (СЕС-КСФ)

За бюджетната 2018 г. по приключили вече проектни изпълнения по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ Дирекциите на природните паркове „Витоша“ и „Странджа“ са получили трансфери на верифицирани средства в размер на 141 292 лв., които са възстановени по бюджета на Изпълнителната агенция по горите.

През юли стартира нов проект „Добро управление“ към Министерския съвет с бенефициент ИАГ - централно управление, с продължителност 18 месеца и са постъпили първоначалните авансови средства в размер 27 051 лева.

Стартираха нови проекти по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ с бенефициенти дирекциите на природните паркове - третостепенни разпоредители с бюджет в структурата на ИАГ, и са получени първите авансови средства от 107 187 лв. за започване на дейностите.

2. Други средства от Европейския съюз

Централната администрация на ИАГ и Регионалните дирекции по горите - Русе и Пловдив са бенефициенти по програма LIFE/NAT/14 от 2014 година. Регионалните дирекции по горите - Бургас и Кърджали и дирекциите на природните паркове „Персина“ и „Русенски Лом“ са бенефициенти по програми за териториално сътрудничество ИНТЕРРЕГ 2014-2020 г. към Министерството на регионалното развитие и благоустройство.

През 2018 г. за изпълнение на дейностите по проектите са разходвани 1 411 543 лв., от които получените по проектите средства са 778 888 лв., а финансирането от бюджета на ИАГ е 632 565 лева.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

1. Одитни ангажименти

Основната дейност на звено „Вътрешен одит“ е осъществяването на одитни ангажименти за даване на увереност. Целта е да се проверят и оценят управленските решения, свързани с организацията, планирането, управлението на дейностите и отчитането на бюджетните средства и средствата по фондове и програми на ЕС; да се провери и оцени надеждността на системата за финансово управление и контрол, както и законосъобразността на управлението на имуществото.

Съгласно утвърдения от изпълнителния директор на ИАГ годишен план за дейността по вътрешен одит за 2018 г. са поети и извършени 12 одитни ангажимента за даване на увереност (ОАУ) и 2 одитни ангажимента за консултиране:

- В ИАГ за „Управление на имуществото“ през периода 01.01.2016-31.12.2017 година.

- В ИАГ за „Политиката за защита на личните данни и личната неприкосновеност“ за периода 01.01.2016-31.12.2017 година.

- В ИАГ за „Извършените и отчетени разходи, изпълнението на сключените договори и оценка на осъществявания предварителен контрол за законосъобразност“ през периода 01.01.2016-31.12.2017 година.

- По „Финансовото управление на бюджетните средства, предоставени от ИАГ, финансовото управление на средствата по програми и проекти, съфинансирани от фондове на ЕС, изпълнението на дейностите и управлението на имуществото“ в:

 - РДГ - Берковица - за периода 01.04.2015 г.-31.12.2017 г.;

- РДГ - Пазарджик - за периода 01.01.2016 г.-30.06.2018 г.;
- РДГ - Сливен - за периода 01.07.2015 г.-30.06.2018 г.;
- РДГ - Велико Търново - за периода 01.07.2015 г.-30.06.2018 г.;
- РДГ - Шумен - за периода 01.01.2015 г.-30.06.2018 г.;
- РДГ - Кърджали - за периода 01.01.2015 г.-30.06.2018 г.;
- ДПП „Странджа“ - за периода 01.07.2015 г.-30.06.2018 г.;

- За „Оценка на адекватността и ефективността на предприетите от ръководството действия за изпълнение на дадените препоръки при извършени вътрешен одит“ в ДПП „Шуменско плато“ и ДПП „Витоша“;

- Одитен ангажимент за консултиране по актуализиране на реда и размера на разходите за командировки в ИАГ и нейните структури и състава на дисциплинарния съвет на ИАГ;

- Одитен ангажимент за консултиране по актуализиране на Правилата за бракуване на ДМА и за продажба на излишни и негодни движими вещи - държавна собственост, на Изпълнителната агенция по горите, регионалните дирекции по горите и специализираните териториални звена.

2. Констатации

В резултат на изпълнените одитни ангажименти са направени 118 констатации, свързани с нарушения на нормативни актове. С някои от допуснатите нарушения са нанесени вреди на бюджета на Изпълнителната агенция по горите.

При установяване на пропуски, грешки или нарушения са предприемани незабавни действия за тяхното отстраняване или коригиране.

3. Препоръки

В резултат на одитната дейност през 2018 г. са направени 107 препоръки, които спомогнаха за засилване на вътрешния контрол и подобряване на дейностите в одитираните структури и процеси.

Проследено е изпълнението на 111 препоръки, от които 97 са изпълнени.

ФИНАНСОВ КОНТРОЛ В ИАГ

1. Система за финансово управление и контрол в ИАГ

Осъществяването на предварителен контрол в Изпълнителната агенция по горите е регламентирано в чл. 2 и чл. 3 от Закона за финан-

сово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), с които е указано на ръководителите на организации, разпореждащи се със средства от държавния бюджет, да „отговарят за осъществяване на финансово управление и контрол във всички ръководени от тях структури, програми, дейности и процеси при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност“. На основание на разпоредбите на Раздел III, чл. 8. от Устройствения правилник на Изпълнителната агенция по горите, приет с ПМС № 173 от 20.06.2011 г., изм. и доп., бр. 29 от 21.04.2015 г., в сила от 21.04.2015 г., е структурирана длъжността „финансов контролор“, пряко подчинена на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

2. Управление на риска

По реда на изискванията на ЗФУКС, Указанията за осъществяване на управленска отговорност на министъра на финансите и съгласно чл.10 от Стратегията за управление на риска в ИАГ, са изготвени следните документи:

- Годишен доклад за изпълнение на действията по управление на риска за 2017 година.
- Обобщена Карта на риска на ИАГ за 2018 г., в която са показани възможните рискове, които могат да се появят и да повлияят върху дейността на Агенцията при постигане на поставените цели.
- Обобщен Риск регистър за 2018 г. на значимите рискове в ИАГ.
- Обобщена информация на управляваните рискове и План за действия за ограничаване на остатъчните рискове.

3. Осъществяване на предварителен контрол преди поемане на задължение и извършване на разход

За периода 01.01.-31.12.2018 г. е извършен предварителен контрол от финансовия контролор на всички документи преди поемане на задължение и извършване на разход в следните дейности и процеси:

- за заплати на служителите и на персонала по извънтрудови правоотношения;
- за електроенергия, топлоенергия, вода;
- за назначаване и преназначаване на служители по трудово и служебно правоотношение;
- за командировки в страната и чужбина;
- за инвентар, униформено и представително облекло;
- за представителни разходи;
- за телекомуникационни и пощенски услуги;

- за поддръжка на софтуер и хардуер;
- за квалификация и консултантски услуги;
- за материали - канцеларски и други;
- за други външни услуги;
- за текуща поддръжка и ремонт на МПС;
- за текущ ремонт;
- за мита, данъци и такси;
- за застраховка и др.;
- за обществените поръчки по реда на ЗОП на всеки етап от поръчката;

- за всички дейности, свързани с извършване на разходи по проектите на ИАГ по структурните фондове на ЕС и по международните проекти.

При извършения през 2018 г. предварителен контрол са издадени 2380 контролни листове за поемане на задължение и/или извършване на разход.

Осъществен е предварителен контрол на всички отделни етапи на процеса по възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП (включително и на обществени поръчки по проекти), както е разпоредено със заповедите на изпълнителния директор на ИАГ.

Със Заповед № 418/04.05.2018 г. на изпълнителния директор на ИАГ е утвърдена „Инструкция за техническите и организационни мерки за защита на личните данни, събирани, обработвани и съхранявани в регистрите и базите данни, поддържани от Изпълнителна агенция по горите“. Със Заповед № 364/19.04.2018 г. са актуализирани „Вътрешни правила за заплатите на работещите по служебни и по трудови правоотношения в Изпълнителна агенция по горите“.

АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

1. Човешки ресурси

За подобряване на работата на служителите в ИАГ и във връзка със структурни промени в отдели и дирекции е извършена промяна в длъжностното разписание и поименното длъжностно разписание в ИАГ през 2018 г. - към 01.01., 15.01., 19.01., 25.01., 29.01., 02.02., 08.02., 13.02., 16.02., 19.02., 21.02., 01.03., 12.03., 19.03., 26.03., 29.03., 04.04., 16.04., 20.04., 25.04., 16.05., 01.06., 04.06., 22.06., 27.06., 03.07., 20.07., 01.08., 10.08., 17.08., 03.09., 11.09., 18.09., 25.09., 22.10., 05.11., 08.11., 23.11., 17.12. и към 28.12.

Разработени са длъжностни характеристики за служителите от Агенцията за позициите, за които има промяна съобразно Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители.

Своевременно са отразени текущите промени в структурата на Изпълнителната агенция по горите в Регистъра на административните структури в Република България.

Трудовите и служебните книжки на служителите в администрацията на ИАГ са оформени спрямо актуалните обстоятелства при промяна на длъжността или възнаграждението на служителите. Издадени са 3 нови служебни книжки във връзка с назначаване на служители за първи път на държавна служба.

Успешно се изпълняват дейностите по организация и провеждане на професионалните обучения за първоначално назначени на държавна служба служители на експертни и ръководни позиции, осъществявани от Института по публична администрация.

Към 31.12.2018 г. служителите по човешки ресурси са подготвили 1612 заповеди и допълнителни споразумения, свързани със статута на служителите по служебни и трудови правоотношения в ИАГ, засягащи платени и неплатени отпуски, повишаване в ранг, преназначаване, назначаване, прекратяване, промяна в индивидуалното основно възнаграждение при спазване на разпоредбите на действащата нормативна уредба в областта на човешките ресурси.

В изходящата и входящата поща на отдела извън деловодно заведените в отдел „Правно-административни дейности“ и отделно от цитираните 1612 заповеди са заведени и 207 писма, заявления, служебни бележки, споразумения и справки от функциите по управление на човешките ресурси в ИАГ.

Текущите задачи, осъществявани от експертите и началника на отдела, включват изготвяне на справки, становища, доклади, писма-отговори до граждани и институции, писма-инструкции до регионалните дирекции по горите и специализираните териториални звена и други.

Подготвени са и са прегледани изпратените проекти на длъжностни разписания от регионалните дирекции по горите и специализираните звена на ИАГ, като са утвърдени над 40 проекта.

Дадени са указания за провеждане на междинните срещи между оценявани и оценяващ съгласно Наредбата за условията и реда за оценяване на изпълнението на служителите в държавната администрация, проведени в периода 15.06-31.07. 2018 година.

2. Административно обслужване

Регистър на лицата, извършващи лесовъдка дейност

През 2018 г. са проведени над 1000 консултации на физически лица

и търговци, свързани с реда за вписване, отписване и актуализиране на информацията, която е вписана в публичните регистри на ИАГ за упражняване на лесовъдска практика и извършване на дейности в горските територии. Текущо е водена кореспонденция с различни институции и лица във връзка с представените документи и предоставяне на информация.

Комисията за разглеждане на заявления за вписване на физически лица и търговци в публичните регистри на ИАГ по чл. 235 и чл. 241 от ЗГ през 2018 г. е провела 18 заседания, в резултат на което са регистрирани и издадени удостоверения на 376 физически лица за упражняване на лесовъдска практика. През същия период са регистрирани и издадени удостоверения на 399 търговци за извършване на дейности в горските територии.

През годината от публичния регистър по чл.241, ал. 1 от ЗГ са отписани 45 търговци, а от регистъра по чл.235 от ЗГ са отписани 43 физически лица. На 57 физически лица и 5 търговци са постановени откази за вписване в регистрите по чл. 235 и 241 от ЗГ.

Към 31.12.2018 г. общият брой на регистрираните физически лица за упражняване на лесовъдска практика е 11295, а на регистрираните търговци - 4011.

Във връзка с извършените промени в изискванията за регистрация на физически лица е организирана дейността за провеждане на изпити по реда на чл. 236 а от ЗГ. Проведени са 18 изпита, на които са се явили общо 941 кандидати, от които 276 са го издържали.

3. Правно обслужване

В периода 01.01.-31.12.2018 г. юрисконсултите от дирекция „Административно-правно обслужване и човешки ресурси“ са участвали в съгласуването на проекти на нормативни актове на други администрации и в изготвянето и съгласуването на договори, становища, документи по обществени поръчки, административни актове, с които приключват административни производства по Закона за горите и Закона за лова и опазване на дивеча. Съгласно компетентността на дирекцията непрекъснато е оказвана правна помощ на администрацията на ИАГ, нейните териториални и специализирани структури при осъществяване на дейността им и при изготвяне на отговори на запитвания, сигнали и жалби от граждани, администрации и юридически лица. Служителите на дирекцията са участвали в постоянни комисии, вътрешни и междуведомствени работни групи, осъществяване на взаимодействие с правителствени и неправителствени организации, консултации по приложи-

мото законодателство и процесуално представителство по дела, по които ИАГ и МЗХГ са страни. Служителите са участвали в обученията по изготвяне на предварителна оценка на въздействие на нормативните актове, практически въпроси по прилагане на Закона за обществените поръчки и Закона за административните нарушения и наказания.

4. Обществени поръчки и документооборот

В периода 01.01.-31.12.2018 г. в дирекцията са обработени 24 721 преписки, 283 договори и 1158 заповеди. Преписките са обработени максимално бързо, съобразно вида им, необходимостта от допълнително представяне на материали по тях или консултации от други администрации.

Проведени са 10 процедури по конкурентен подбор между служители в ИАГ за повишаване в длъжност, като са издадени и съответните заповеди за преназначаване. Открити са 6 конкурсни процедури, в т.ч. 4 съгласно разпоредбите на Закона за държавния служител и 2 за ръководители на структури на Изпълнителната агенция по горите съгласно разпоредбите на Закона за горите и Кодекса на труда. Четири от процедурите са приключили с класиране на кандидат и назначаване. Две от процедурите са приключили с класиран кандидат през 2019 година.

ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

По-важните дейности на дирекция „Информационно обслужване и връзки с обществеността“ са в няколко направления.

1. Информационно обслужване

- Разработени са нови елементи и са доработени модулите от информационната система на ИАГ.
- Осигурена е хардуерната и софтуерната поддръжка на компютърната техника в Агенцията.
- Осигурена е безпроблемната работа на системата за заверка на електронен дневник за количествата на постъпилата, преработената и експедираната дървесина в обекти по чл. 206 от Закона за горите.
- Доработен е софтуерът за временен склад и са отстранени проблеми, открити в процеса на работа с него.
- Въведен е нов софтуер за водене на регистър на актовете преписки и констативните протоколи. Проведени са обученията и срещи с експерти от РДГ за отстраняване проблеми при работата на софтуера.

- Осигурена е антивирусната защита на работните станции в Агенцията чрез антивирусната система F-Secure Client Security.

- Обезпечена е сигурността на домейните и поддомейните на ИАГ чрез актуализиране на SSL Certificate.

- Въведена е нова система за организиране на натовареността на работата и използване по-ефективно на ресурсите на виртуалните сървъри. Подсигурен е ежедневния backup на информацията в базите данни на Агенцията.

- Осигурена е актуалността на удостоверенията за квалифициран електронен подпис на служителите в ИАГ.

- Направени са софтуерни промени и е реструктурирана базата данни съобразно настъпилите законодателните промени.

- Осигурена е ежедневна актуализация на интернет страницата на ИАГ - www.iag.bg.

- Издадени са служебни карти на работещите в ИАГ и нейните структури, държавните предприятия и техните поделения, общините и на ловните сдружения и фирми, стопанисващи дивечовъдни участъци.

- Служители в дирекцията участваха в работната група за осигуряване на оперативно съвместими пространствени данни с възможност да бъдат комбинирани и при предоставяне на услуги съгласно изискването на Закона за достъп до пространствени данни и Директива 2007/2/ЕО INSPIRE.

- Поддържани са актуални данните в Портал за отворени данни на Република България (open data).

- Експерти от дирекция ИОВО участваха в комисии и работни групи, свързани с проектиране и разработване на нови софтуерни приложения.

- Осигурен е достъп до модулите на информационната система на ИАГ на служители от общински гори и държавни предприятия, частни лесовъди и представители на ловно-рибарски сдружения.

- Осигурена е методическа помощ при работата на служители в системата на горите, общински и държавни предприятия и други потребители на информационната система на Изпълнителната агенция по горите.

2. Връзки с обществеността

За успешното изпълнение на дейностите, свързани с планиране, координиране и провеждане на информационната политика на Изпълнителната агенция по горите за периода 01.01-31.12.2018 г. са подготвени и реализирани множество събития, кампании и текущи дейности.

Медийната дейност на дирекцията за последната година се изразява в повече от 250 прессъобщения, публикувани на електронната страница на ИАГ и изпратени до медиите. Експертите участват и в подготовката за изготвянето на репортажи, рубрики, интервюта и материали за печатни и електронни национални и регионални медии, които за отчетния период наброяват 150.

Систематично са събирани и обобщавани публикации, статии и репортажи от всички национални и регионални всекидневници, национални седмичници, основни и местни радиостанции и телевизии, информационни агенции и интернет медии. Ежедневно е изготвян и разпространяван мониторинг на темите, засягащи горския сектор. Анализът и обработването на тази информация служи като ранно предупреждение за негативни настроения в обществото и подпомага вземането на адекватни и навременни решения и действия в отговор на обществените очаквания.

Експертите от дирекцията активно участват в организирането на кампании, свързани с борбата с болести и вредители по иглолистните култури, пожарите, незаконната сеч, браконьерството, при провеждането на които се излъчват видео- и радиоклипове. Предоставяна е информация на сайта на ИАГ и медиите за обстановката в страната. Организиран са интервюта, в които със статистически данни, предприети мерки и необходими дейности и мероприятия във връзка с превенцията на болестта африканска чума по свинете е информирана обществеността.

Положителен отзвук намериха позитивните кампании, свързани с традиционната Седмица на гората, както и инициативи за популяризиране и утвърждаване на ролята на лесовъдите сред децата и младежта - „Лесовъд за един ден“.

Част от работата на дирекцията е свързана и с протоколното организиране и провеждане на официални и работни срещи.

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ
И ГОРИТЕ**

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ
за 2018 г.**

СОФИЯ, 2019